Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL X Nr. 55 | VINERI 3 DECEMBRIE 1954 | 4 PAGINI, 25 BANI

Constituția socialismului victorios

Gh. Diaconescu
ministrul Justiției

La 5 decembrie 1936, Congresul al VIII-lea extraordinar al Sovietelor din U.R.S.S. a adoptat noua Constituție a U.R.S.S., după ce aceasta fusese discutată de întregul popor. De atunci, poporul sovietic sărbătorește în fiecare an, la 5 decembrie, Ziua Constituției U.R.S.S.

Constituția U.R.S.S este cel mai grandios document al socialismului victorios, cea mai luminoasă întruchipare a ideilor socialismului. Ea consfințește victoria socialismului pe a șasea parte a globului pămîntesc.

Adoptarea Constituției U.R.S.S. s-a făcut într-un moment cînd pe arena internațională forțele agresive pregăteau fățiș dezlănțuirea celui de al doilea război mondial. Într-un asemenea moment politic, cînd zăngănitul de arme se auzea pretutindeni, cînd Țara Sovietelor era înconjurată numai de dușmani, poporul sovietic, sigur de dreptatea cauzei sale, votează prin reprezentanții săi cea mai democratică din constituțiile lumii.

Pentru poporul sovietic, Constituția U.R.S.S. reprezintă un bilanț de lupte și victorii, pentru oamenii muncii din țările de democrație populară un îndemn de a merge cu hotărîre pe calea construirii socialismului, iar pentru proletariatul din țările capitaliste, un program de luptă, verificat și înfăptuit în U.R.S.S.

Constituția U.R.S.S. este o Constituție de tip nou, cum n-a mai cunoscut istoria. Ea nu este un program care vorbește despre lucruri încă neînfăptuite și care trebuie să fie deabia realizate și cucerite în viitor. Ea reprezintă oglindirea marilor cuceriri: transformarea Rusiei țariste înapoiate într-o mare putere socialistă înaintată, în care s-a realizat industrializarea socialistă și transformarea socialistă a agriculturii, unde au fost lichidate clasele exploatatoare ca urmare a triumfului sistemului economic socialist, bazat pe proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție. Constituția U.R.S.S. consfințește principiul proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție, baza economică a statului sovietic. Acest principiu deosebește fundamental și calitativ Constituția U.R.S.S. de constituțiile burgheze, bazate pe principiul proprietății particulare „sfinte și inviolabile" asupra mijloacelor de producție, principiu din care izvorăște exploatarea și asuprirea, ruinarea maselor muncitoare în societatea burgheză.

Ca expresie a principiului internaționalismului proletar, Constituția U.R.S.S. consacră deplina egalitate în drepturi a tuturor raselor și naționalităților, în toate domeniile vieții economice, publice, culturale și social politice.

Constituția U.R.S.S. consacră cele mai largi drepturi și libertăți cetățenilor sovietici.

Una din cele mai de seamă cuceriri consfințite de Constituția U.R.S.S este dreptul la muncă, plătită conform calității și cantității. Dreptul la muncă este asigurat în U.R.S.S. prin creșterea forțelor de producție, prin dezvoltarea planică, proporțională a economiei socialiste, prin înlăturarea posibilității crizelor și prin lichidarea șomajului.

Constituția U.R.S.S. asigură fiecărui cetățean sovietic dreptul la odihnă, dreptul la asigurarea materială de bătrînețe, pentru caz de boală sau de pierdere a capacității de muncă, libertatea conștiinței, libertatea cuvîntului, a presei, a întrunirilor și mitingurilor, a demonstrațiilor și manifestațiilor de stradă, inviolabilitatea persoanei, inviolabilitatea domiciliului și secretul corespondenței, dreptul de unire în organizații de masă, dreptul la unire a celor mai activi și conștienți cetățeni din rîndurile clasei muncitoare, ale țărănimii muncitoare și ale intelectualității muncitoare în Partidul Comunist al Uniunii Sovietice.

Democratismul socialist al Constituției U.R.S.S. se caracterizează în primul rînd prin faptul că ea pune centrul de greutate pe *garantarea* acestor drepturi și libertăți, pe *mijloacele* de realizare a lor.

Garanția generală a marilor drepturi și libertăți ale oamenilor muncii este Puterea Sovietică.

Puterea de stat în U.R.S.S. aparține întregului popor sovietic. Ea este realizată prin soviete, ca organe ale puterii de stat alese de popor, din sînul poporului.

Sovietele reprezintă o formă nouă și superioară de organizare politică, formă superioară a statului prin care avantgarda clasei muncitoare, partidul comunist, atrage masele largi ale celor ce muncesc la conducerea treburilor publice, la conducerea statului. Caracterul de masă al sovietelor este ilustrat prin aceea că la fiecare 70 de alegători există un deputat ales, sovietele înglobînd peste un milion și jumătate de deputați.

In Uniunea Sovietică, participarea poporului la viața publică este o realitate vie, cetățeanul sovietic exercitînd drepturile sale democratice cu conștiință și demnitate.

O particularitate specifică democratismului socialist sovietic constă în legătura strînsă și permanentă dintre deputați și alegătorii lor. Deputatul sovietic este strîns legat de mase, în ele vede sprijinul său. Controlul alegătorilor asupra activității deputaților îi asigură împotriva eventualelor greșeli sau lipsuri. Dependența deputaților de cei ce i-au ales și dreptul alegătorilor de a rechema pe deputații pe care i-au ales în cazul cînd aceștia nu corespund încrederii acordate, constituie de asemenea o trăsătură caracteristică democratismului socialist.

Conducerea statului sovietic aparține cu adevărat poporului. Cu totul altfel stau lucrurile în țările capitaliste, unde domnește falsa „democrație" a sacului cu bani, și unde puterea aparține unui pumn de exploatatori. Tipică în această privință este situația din S.U.A.

Așa cum se știe, din 98.400.000 de alegători numai 33.029.308 adică circa o treime au votat pentru Eisenhower, iar ceilalți au votat împotriva lui, sau au boicotat aceste alegeri. La ultimele alegeri pentru Camera Reprezentanților și pentru o treime din locurile în Senat, democrații au obținut pentru Camera Reprezentanților 232 locuri și republicanii 203, iar pentru Senat, democrații au obținut 48 locuri și republicanii 47. Eisenhower rămîne totuși președinte al S.U.A. cu toate că el este alesul partidului republican, care se află astăzi în minoritate. Acest lucru este îngăduit de Constituția „democratică" americană!

Măreția și superioritatea democrației socialiste consfințită prin Constituția U.R.S.S., a devenit o armă puternică pentru forțele democrației și progresului. Poporul sovietic arată întregii lumi prin Constituția sa drumul adevăratei democrații și statornicește principii care ajută toate popoarele iubitoare de pace să găsească drumul către libertate, progres și bunăstare.

Exemplul luminos al Constituției U.R.S.S. — cea mai democratică din lume — a inspirat popoarele din țările de democrație populară, printre care se numără și poporul romîn, în făurirea legii vieții noi.

De Ziua Constituției U.R.S.S., poporul romîn felicită și salută cu dragoste frățească marele popor sovietic — care a deschis o nouă epocă în istoria omenirii.

Intr-o fabrică sovietică

Dumitru Lăzărcia
tehnolog șef al fabricii
„Clement Gottwald"

Răsfoind zilele acestea ziarul „Pravda", atenția mi-a fost atrasă de un scurt articol, care arăta angajamentele luate de colectivul de muncă al fabricii „Dinamo-Kirov" din Moscova, în vederea depășirii la toți indicii a planului de producție pe 1954. Avîntul creator al celor care-și luau acest angajament îmi era bine cunoscut. Pe „dinamoviști", cum își spun dînșii, i-am cunoscut „la ei acasă" și am învățat multe de la dînșii.

...Ani de studenție, cu multe seri petrecute în biblioteci, în săli de curs sau acasă, la planșetă, ani în care mă străduiam să pătrund secretele electrotehnicii. Nu mult timp după ce am absolvit Institutul Politehnic, mi s-a oferit prilejul mult dorit de a pleca în Uniunea Sovietică la specializare, fapt care avea pentru mine o adîncă însemnătate. A vedea cu propriii tăi ochi Uniunea Sovietică, a studia acolo în marile întreprinderi și institute cu renume mondial, iată marea dorință a milioane de tineri care năzuiesc să cunoască, să învețe și să devină constructorii unei vieți noi. In ceea ce mă privește, mă bucuram nu numai că voi putea studia la un nivel înalt construcția echipamentului electrotehnic, necesar a fi fabricat de tînăra noastră industrie electrotehnică în cadrul operei de electrificare a patriei noastre; dar și pentru că aveam fericitul prilej să cunosc viața oamenilor sovietici.

Și astfel, la începutul anului 1950, cu emoția caracteristică unui asemenea eveniment, am sosit cu trenul în Moscova, orașul iubit de oamenii muncii din întreaga lume. Sosisem împreună cu un număr de ingineri, muncitori și tehnicieni din diferite domenii ale electro-energeticei din țara noastră.

Aici am fost de îndată repartizat, împreună cu un grup de muncitori, la fabrica de mașini și aparataj electric „Dinamo-Kirov" din Moscova, una din marile fabrici electrotehnice sovietice, caracterizate printr-o înaintată organizare și planificare științifică.

Pînă la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, fabrica de azi nu era decît un mic atelier capitalist, cu vreo două sute de lucrători, așezat la periferia orașului, pe malul mlăștinos al rîului Moscova. Cînd, în 1921, așa cum arată și placa comemorativă de la intrare, Lenin a vizitat micul atelier electrotehnic naționalizat, el a arătat muncitorilor rolul uriaș al planului GOELRO de electrificare a Rusiei și rolul pe care trebuia să-l joace tînăra industrie electrotehnică. Și muncitorii au înțeles acest lucru. Cu mîinile lor, în anii cincinalelor glorioase, ei au transformat fabrica într-un puternic pilon modern al electrificării țării. In zilele grele ale Marelui Război pentru Apărarea Patriei, ei au reparat în uzină tancurile cu care Armata Roșie a zdrobit ofensiva hitleriștilor împotriva Moscovei. Astăzi, halele luminoase și curate, dotate cu echipament modern, se întind pe zeci de hectare pe cheiul de granit al canalului Volga-Moscova.

De la început am fost primiți de oamenii sovietici din întreprinderi cu cea mai mare căldură, de la conducerea întreprinderii pînă la ultimul muncitor, așa încît activitatea noastră s-a desfășurat în condiții excepționale.

Cum era și firesc, am resimțit din primele zile greutăți, cauzate de necunoașterea limbii ruse și de acomodarea cu o activitate nouă pentru mine, într-o întreprindere a cărei structură organizatorică nu o cunoșteam și unde fiecare secție era o întreagă uzină.

Am explicat greutățile întîmpinate încă de la început. Am vorbit cu directorul fabricii și cu inginerul șef despre acest lucru. Ei m-au ajutat să nu mă descurajez. M-au îndemnat să repet întrebările acolo unde nu voi pricepe, căci voi găsi toată înțelegerea. Mi-au recomandat cărți pentru asimilarea cît mai rapidă a limbii ruse și au angajat, pentru mine și tovarășii mei, o profesoară de limba rusă.

Aceeași înțelegere am găsit-o și la alți oameni, cu răspunderi mai mari sau mai mici, tineri sau vîrstnici. Nu vom putea, desigur, uita vreodată îndrumările tov. ing. N. Krestov — directorul întreprinderii, ale inginerului șef G. P. Kurbatov, sau ale tehnologului șef ing. A. V. Sergheev, oameni de o înaltă cultură tehnică, care cu mulți ani în urmă fuseseră muncitori, iar apoi se ridicaseră în școlile și institutele superioare. De asemenea, trebuie să amintesc de grija pe care ne-o arăta secretarul organizației de partid — tov. Anisimov și președintele comitetului de întreprindere — tov. Melnikov, care ne-au înlesnit cunoașterea vieții oamenilor sovietici și schimburi de păreri și impresii.

Pentru a putea înfrînge greutățile legate de acomodarea la structura întreprinderii, conducerea fabricii a hotărît numirea unui responsabil, care să ne asigure cele mai bune condiții de studiu. Astfel, am fost dați în îndrumarea zilnică a tov. G. D. Agapov — șeful serviciului de învățămînt tehnic — care a rămas pentru noi un prieten de neuitat. De comun acord cu delegații ministerului nostru, am întocmit un program de activitate, în care se prevedea cunoașterea tuturor proceselor de producție și a structurii organizatorice a întreprinderii. Pentru fiecare punct din program, referitor la munca din ateliere sau birouri, conducerea întreprinderii ne-a asigurat îndrumarea din partea celor mai capabili tehnicieni, care ne călăuzeau în activitatea noastră și ne dădeau toate explicațiile pe care le ceream.

In cursul studiilor, am găsit o deosebită înțelegere la muncitorii și inginerii sovietici, care de multe ori își sacrificau timpul lor liber pentru a ne da explicații. Tov. ing. F. N. Gorșkov de exemplu, în multe după amieze, după terminarea lucrului, a repetat în laboratorul de materiale electro-izolante o serie de experiențe; pentru a mi le putea însuși, mi-a dat explicații cu privire la un nou material izolant — electronitul — care se introdusese în fabricație cu caracter experimental.

Pe lîngă practica din ateliere și birouri, ni se predau o serie de lecții teoretice. Tehnicieni deosebit de pricepuți m-au inițiat în problemele de proiectare și construcție, organizatorice, etc. Nici una din problemele de calcul, de tehnologie sau de organizare nu erau epuizate, pînă cînd nu dovedeam că le-am înțeles cu minuțiozitate.

In fabrică am fost viu impresionat de grija de cadre, care se realizează pe diverse planuri, cu o deosebită amploare. De la dispozitivele de protecție cu care sînt înzestrate mașinile și pînă la variatele instrucțiuni și desene instructive afișate în ateliere, totul arată convingerea conducătorilor că „cel mai prețios și mai hotărîtor capital sînt oamenii, cadrele". Activitatea serviciului de învățămînt este adînc pilduitoare pe această linie în ce privește ridicarea cadrelor. Serviciul este dotat cu clase de studiu, cu materiale didactice — panouri cu desene de mașini, mostre de materiale izolante, motoare secționate. Aici se țin nu numai lecții tehnice, ci și lecții de calificare în contabilitate, planificare, etc. Potrivit unei convenții cu institutele superioare, aici conferențiază profesori universitari și savanți cu renume, care fac schimb de experiență cu practicienii, învățînd masele și învățînd de la masе.

Pentru calificarea la locul de muncă, după metoda Kotlear, muncitorii sînt dați în seama celor mai buni instructori, pe o perioadă pînă la 5 luni. La dispoziție le stau nu numai biblioteca tehnică și „colțurile sociale", ci și o serie de broșuri de instructaj și documentare, tipărite în editura întreprinderii. Astfel, un tînăr muncitor, ajuns dispecerul principal al secției I mașini, îmi spunea că s-a calificat cu ajutorul uzinei, reușind să treacă în curs de doi ani prin toate categoriile de calificare, necesare postului pe care-l deținea.

In sala de documentare a cabinetului tehnic, aveau loc conferințe și schimburi între inovatori, adevărate școli pentru crearea a noi și noi inovații. Așa se face că numeroase raționalizări stăteau la baza întrecerii socialiste la care fiecare muncitor participa, luîndu-și angajamente în scris. Întrecerea se desfășoară nu numai între muncitori, dar și între brigăzi, ateliere, secții, pentru obținerea steagului de fruntaș. Imi amintesc cîtă grijă manifesta maistrul Meteliev să nu piardă steagul întrecerii.

Viața muncitorilor de la „Dinamo-Kirov" este într-adevăr fără griji. Fruntașii primesc un cîștig pînă la două și trei mii ruble pe lună. La aceasta se adaogă salariul social. Anual, fabrica construiește locuințe pentru muncitori pe suprafețe de mii de metri pătrați, conform prevederilor contractului colectiv. Pe lîngă întreprindere funcționează o mare policlinică, dotată cu cel mai modern aparataj medical. Sute de muncitori își petrec concediul în minunatele stațiuni de cură și odihnă din Crimeea și Caucaz.

Intors în țară, am fost repartizat la fabrica de mașini electrice „Clement Gottwald" — creație a regimului de democrație populară. Multe procedee de fabricație și probleme organizatorice, pe care le-am studiat în U.R.S.S., au fost extrem de necesare fabricii noastre și le-am tradus în practică.

Sînt convins că cea mai adîncă mulțumire pe care o pot aduce oamenilor sovietici pentru frățească ospitalitate și ajutorul acordat este de a traduce în viață cele studiate, de a munci neobosit, contribuind astfel la înfăptuirea măreților sarcini ale făuririi unui viitor luminos.

Conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa

In fotografie: Aspect din sala de ședințe.

Porumbul a trecut paralela 52

„Porumbul e o cultură nouă în părțile noastre!" — spune I. Kasnikov, președintele colhozului „Krasnîi boet" din regiunea Molotov. Constatarea aceasta o fac numeroși colhoznici și lucrători ai agriculturii din centrul, estul și nordul Uniunii Sovietice. Pînă în 1953, se socotea drept granță nordică a porumbului o linie ce trecea aproximativ de-a lungul paralelei 52, adică prin localitățile Luțk, Saratov, Uralsk, Akmolinsk, Semipalatinsk. In urma Hotărîrii Plenarei din septembrie 1953 a C.C. al P.C.U.S., oamenii agriculturii sovietice au extins culturile de porumb în zona centrală cu și fără cernoziom a părții europene a U.R.S.S., în Belorusia și republicile baltice, în sudul Uralului, în Siberia, în Orientul Indepărtat și în partea de nord a Kazahstanului. Colhozurile din regiunea Omsk au depășit în primăvara aceasta cu 150% planul de însămînțare a porumbului; peste 97% din terenuri au fost însămînțate în cuiburi dispuse în pătrat.

Cultivînd științific porumbul, colhozurile și sovhozurile au realizat mari recolte de masă verde pentru siloz.

Este deosebit de semnificativă recolta de 800 chintale de porumb verde la hectar realizată de colhozul „Krasnîi voshod" din raionul Arhanghelsk, care se află în apropierea paralelei 65, la cîteva sute de kilometri de cercul polar de nord.

A. M. Areplev, președintele colhozului „Puti novoi jizni", brigadierul A. A. Arifulin și agronomul N. G. Potaskaev cercetează un fîr din lanul de porumb înalt cît pădurea. „Crește porumbul și în regiunea Moscovei!" — spun dînșii cu profundă satisfacție

Extinderea spre nord a culturilor de porumb, efectuată de oameni sovietici în cursul acestui an, are o deosebită importanță economică. Fiind o plantă foarte productivă și bogată în variate substanțe alimentare, porumbul devine un component principal al conveierului verde și al furajului însilozat și contribuie la sporirea numărului de vite și la ridicarea productivității lor în tot timpul anului. Acest fapt are și o reală valoare științifică și reprezintă o nouă biruință a oamenilor sovietici asupra naturii.

O cursă neobișnuită

Motorul merge cu o viteză amețitoare, trecînd în goană prin fața gărilor, a haltelor...

Incet, încet, se lasă întunericul. O ploaie măruntă și deasă cerne ca din sită... Mecanicului îi vine din ce în ce mai greu să conducă trenul. Atunci el aprinde un reflector și o rază puternică de lumină străpunge pînza deasă a ploii.

In locul cîmpiilor monotone, apare o pădure deasă. Drumul devine anevoios, însă graficul cere să se mențină viteza.

Mecanicul are în permanență atenția încordată. El știe că pe parcurs se pot ivi diferite obstacole nepreveăzute. Temerile i se adeveresc curînd. După o cotitură, în față apare un automobil oprit pe calea ferată. Mecanicul frînează brusc, însă în virtutea inerției trenul continuă să înainteze. Distanța devine din ce în ce mai mică. Trenul se oprește la cîțiva metri de automobil. Mecanicul iese din cabină foarte emoționat și... nu zărește nici urmă de pă-

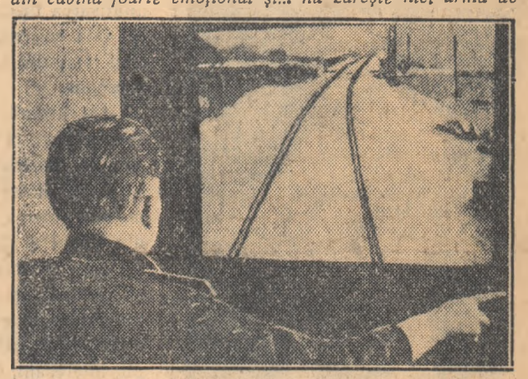

dure sau mașină. In fața ochilor săi se întindea doar pînza albă a ecranului. Imaginea descrisă mai sus face parte din filmul prezentat în fața tinerilor mecanici la laboratorul experimental al casei tehnice a transportului feroviar din Leningrad. Intr-o cameră slab luminată, cîțiva tineri în uniforma de feroviar își așteaptă rîndul pentru a întreprinde o cursă. Viitorul mecanic își ocupă locul în cabină, verifică mașinile. Intre timp instructorul introduce în aparat o nouă peliculă. Elevul nu știe dinainte pe ce „traseu" va trebui să conducă trenul și ce fel de sarcini va avea el de îndeplinit. Cabina este utilată întocmai ca la un tren obișnuit, cu singura diferență că în fața mecanicului, în locul geamului este fixat ecranul.

Se dă comanda de plecare. Concomitent funcționează și aparatul cinematografic. Pe ecran apare o imagine care redă tot ceea ce vede mecanicul prin fereastra cabinei. Mecanicul are posibilitatea să frîneze, să meargă mai repede sau mai încet. Motorul trenului funcționează în același timp cu aparatul cinematografic și dacă, de pildă, mecanicul frînează, mișcările de pe ecran devin și ele mai lente.

In timpul acestei curse elevii se află în permanență sub observația profesorului.

Iată că din nou se luminează fereastra-ecran. In fața mecanicului apare un teren accidentat. Trenul merge cu viteză mare. Deodată, de după o colină, apare un cal care încearcă să traverseze linia ferată. Mecanicul frînează brusc...

Instructorul își dă seama că mecanicul a făcut o greșeală frînînd fără să micșoreze viteza, oprește aparatul cinematografic și face observație elevului. Exercițiile continuă...

Această instalație ingenioasă a fost construită de inginerul S. M. Liavdanski. Ea contribuie în mare măsură la pregătirea unor cadre calificate de tineri mecanici.

LITERATURĂ-ARTĂ-ȘTIINȚĂ

Intîlniri cu scriitori sovietici

V. Birlădeanu

Pe mulți dintre scriitorii sovietici întîlniți în anii cît am călătorit prin Țara Socialismului, i-am cunoscut și i-am iubit de mult. Prin unii dintre ei am făcut cîndva cunoștință cu literatura sovietică, cu Revoluția din Octombrie și înfăptuitorii ei, cu bogata lume spirituală a omului sovietic. Prin mulți am aflat măreața epopee a Războiului pentru Apărarea Patriei. Iar alții mi-au desfășurat prin fața privirilor pasionanta peliculă a muncii pașnice a poporului sovietic de după război, a luptei sale neistovite pentru a da viață visului ce-a însuflețit generații de-a rîndul: comunismul.

... Cînd l-am văzut întîia oară pe Fedor Gladkov mi-au răsărit fără voie în amintire zilele și nopțile petrecute în adolescență cu citirea pasionată a romanului „Cimentul".

Eram la o seară literară a studenților universității din Moscova. Scînteietoarele policandre ale marii aule a noii universități înveșmîntau sala și oamenii — sutele de studenți adunați — într-o lumină de vrajă.

Cînd vezi pentru întîia oară cu ochii proprii monumente și oameni pe care i-ai visat ani îndelungați, ai impresia că visul continuă. O asemenea senzație am avut cînd am păsit întîia oară în Piața Roșie, cînd am văzut întîia oară zidurile Kremlinului. Aceeași senzație am avut-o și în clipa cînd pe scena marii aule s-a ivit făptura blîndă, încununată cu o bogată coroană de păr argintiu, a veteranului literaturii sovietice. Sala întreagă a izbucnit în ropote de aplauze, care cu greu s-au domolit.

Au luat cuvîntul, pe rînd, studenți și aspiranți, care au vorbit cu dragoste despre operele lui Gladkov și, îndeosebi, despre ultimele lui povestiri. Au subliniat meritele de seamă ale creației lui Gladkov: umanismul ei profund, forța de demascare necruțătoare a trecutului, încrederea nestirbită în om, în capacitatea revoluționară a maselor muncitoare. Cuvintările lor nu sunau ditirambic, ci cald și emoționant, ei nu se sfiau să spună și păreri critice despre unele pasaje ale ultimelor povestiri ale scriitorului.

Privirile mi-erau ațintite tot timpul asupra lui Fedor Gladkov. Din locul unde mă aflam, îl vedeam bine.

Scriitorul privea cu atenție concentrată sala. Simțeam că fiecare cuvînt îi pătrunde în inimă, îl încălzește. Din vreme în vreme, atunci cînd cîte un vorbitor rostea vre-o părere critică, Gladkov își făcea însemnări pe o foaie de hîrtie. Apoi, din nou privea sala cu ochii săi mari și profunzi, căutînd parcă să descopere în tineretul care umplea aula pe eroii viitoarelor sale opere.

La sfîrșitul întîlnirii, a luat cuvîntul. In sală se așternuse o tăcere de puteai, într-adevăr, să auzi bătăile inimii vecinului.

N-a vorbit mult. Citeva minute. Nu mai țin minte cu exactitate cuvintele. Dar n-am să uit niciodată ideea care le însuflețea. Ideea imensei răspunderi a scriitorului sovietic față de cititorii săi. Ideea răspunderii fără seamăn în istorie pentru educarea unei generații de oameni care vor trăi în comunism. „O generație de puritatea cristalului, de tăria granitului" — aceste cuvinte mi le-amintesc. In ele răsuna o dragoste mare. Și, totodată, o încredere nețărmurită.

...Din opera lui Nikolai Gribaciov am tradus cîndva o poezie. Se numea „In Smolensk". Vorbea în poezie dragostea poetului pentru locurile natale, durerea pentru rănile pricinuite de război, voința nestrămutată de a reface orașul distrus. Din poezia aceea mi-am construit o imagine a poetului: îl vedeam — puternic și aprig, caracterizat de calmul acela atît de specific oamenilor adînc înrădăcinați în solul patriei. Poemele de largă respirație „Colhozul Bolșevic" și „Primăvara în colhozul Pobeda" au venit să-mi întărească imaginea.

Mi s-a întîmplat, adeseori, ca imaginea pe care mi-o făuriserm despre vreun scriitor după opera lui să nu corespundă cu înfățișarea fizică reală a scriitorului. Dar de data aceasta, mare mi-a fost bucuria cînd imaginea închipuită și cea reală s-au suprapus.

L-am întîlnit pe Nikolai Gribaciov în dese rînduri, în anii cît am fost corespondent la Moscova. Am stat de vorbă nu odată cu dînsul. M-a impresionat întotdeauna puterea, tăria care se desprindeau din chipul și din vorba lui, putere și tărie care izvorau din legătura veșnic vie cu oamenii, cu viața sovietică. Nu există convorbire în care Gribaciov să nu ne povestească cu entuziasm ceva nou, inedit, interesant, în care se reflecta ofensiva avîntată a noului în realitatea sovietică, pașii noi spre comunism. Munca pe care o desfășura — aceea de redactor șef al revistei „Uniunea Sovietică" — desele călătorii prin cele mai depărtate regiuni ale Țării Sovietice îi dădeau putința să fie veșnic bogat în impresii proaspete.

L-am întrebat odată cum izbutește să împace munca obștească cu munca literară — problemă atît de obsedantă pentru unii dintre scriitorii noștri:

— Rupe arborele de rădăcinile lui și n-o să mai înflorească! mi-a răspuns el. Munca obștească e tocmai rădăcina care mă leagă de pămînt, de viață...

Intr-un rînd mi-a povestit despre participarea sa la luptele pentru eliberarea Rominiei.

— Am stat doi ani în țara voastră. V-am văzut zbătîndu-vă în mari greutăți, luptînd și învingîndu-le. Visul meu este să mai trec odată prin locurile unde am luptat și să scriu despre drumul poporului vostru spre viața nouă...

Bătea — în cuvintele lui — o inimă caldă de prieten și frate...

... „Diadia Stiopa" — așa l-au poreclit micii cititori pe Serghei Mihalkov. Și, într-adevăr, multe din trăsăturile eroului literar le regăsești la creatorul lui. Inalt, veșnic zîmbitor, cu o cută de veselă ironie în colțul buzelor, cu o inimă mare și bună, Serghei Mihalkov — la fel ca și „Diadia Stiopa" — te cucerește din primele minute ale primei întîlniri prin contagioasa bucurie de viață pe care o împrăștie în jurul.

Intotdeauna Serghei Mihalkov e vesel și bine dispus, dar în clipele cînd se află în mijlocul copiilor, veselia sa devine exuberantă. In clipele acelea, Mihalkov respiră prin toți porii bucuria copiilor, o declanșează și o recepționează.

L-am văzut pe Mihalkov în mijlocul copiilor cu prilejul unei „Duminici pionierești" petrecute în parcul Gorki. Scriitorul răspundea unor întrebări puse de micii cititori în legătură cu literatura pentru copii. Uneori, aveam impresia că Mihalkov ghicește unele întrebări nepuse și le răspunde. Intre scriitor și micul lui public se stabilise o asemenea comuniune sufletească, încît simțeai că toți împreună trăiesc din plin problemele mari și importante ale mersului înainte al literaturii sovietice pentru copii.

N-am întîlnit încă un alt om matur care să simtă atît de precis și adînc cele mai gingașe și mai complexe procese sufletești ale copilului. Cred că nu numai studiul atent, ci și o trăire pasionată a problematicii copiilor l-au apropiat pe Mihalkov într-atît de acest material uman nespus de delicat.

... Aș putea continua aceste instantanee pe multe pagini. Căci în anii trăiți în Uniunea Sovietică am cunoscut — mai de aproape sau mai de departe — numeroși scriitori sovietici. Am stat cu unii dintre ei de vorbă. Pe alții i-am auzit vorbind de la tribunele congreselor și conferințelor. Am luat parte la întîlnirile unora dintre ei cu cititorii.

Sînt scriitori dintre cei mai deosebiți ca personalitate literară, ca manieră artistică. Dar pe toți îi unește o trăsătură, pe care o întîlnești la Ehrenburg ca și la Simonov, la Surkov ca și la Șcipaciov, la Latis ca și la Tursun-zade, la Korneiciuk ca și la Pogodin: nici unul dintre ei nu trece nepăsător pe lîngă faptele vieții. Nici unul dintre ei nu poate să n-aibă o atitudine limpede, precisă în problemele vieții și ale literaturii. Pe toți îi unește pasiunea înflăcărată pentru adevăr, pentru nou, ura neostoită împotriva minciunii, împotriva vechiului.

In aceasta constă forța fără seamăn a literaturii sovietice.

R. Budilov: „Bucuria muncii" (Sculptură în ghips)

Grigori Kurenev

Marea

Eu de demult colind albastrul zării,
Dar n-am văzut niciînd
întinsul mării.
Căci o știam
mai mult
din auzite,
dintr-ale altora păreri,
din povestite.
Insă de cînd cunosc
a ei mărime
n-am să mai cred
ce spune fitecine.
Eu am trecut-o-n zbor.
Și depe-o navă
i-am admirat întreaga-i slavă.
Și pot să spun
că n-am simțit
vreodată,
ca uriașa-i undă frămîntată
să potolească
nervii
unui om,
cum face
— bunăoară —
un strop de brom.
Privind talazul
sfărîmat de maluri,
parcă te-nvăluie
tihna-n valuri.
Căci are marea
o însușire-a ei,
de bază:
Zbucium de-artist,
ce luptă și creează.
Nici un rabat
de vîrstă,
de-osteneală,
nu i s-a pus
cîndva la socoteală.
Ea primăvara,
toamna,
fără tihnă,
concediu n-are
și nici zi de-odihnă.
Căci ziua ei de muncă
nu-i normată:
hrănește peștii,
nave poartă
și piriașelor
de munte,
căzătoare,
ea le primește
undele din zare.
Pe ai ei umeri uzi
în orice vreme
apasă-atîtea sarcini și probleme!
Marea nu-i apă numai
sau talaz.
Marea-i un muncitor fără răgaz.
Și cînd privești
uimit
întinsu-i verde
Și în străfundu-i
gîndul ți se pierde,
nu cugeți doar la tihna
ce pe plajă
te leagănă în dulce vrajă,
ci parcă aripi simți
crescîndu-ți din senin
— Poți jindui
— îți zici —
acest destin!

In românește de MIHAIL COSMA

CARNET CULTURAL

Pictorul M. B. Grekov

Epoca eroică a războiului civil, cînd muncitorii și țăranii din Rusia și-au apărat cu arma în mînă cuceririle Revoluției din Octombrie, a fost zugrăvită cu multă forță artistică în pînzele pictorului batalist M. B Grekov.

Născut în 1882, Mitrofan Borisovici Grekov, de la a cărui moarte s-au împlinit la 27 noiembrie 20 de ani, a fost elevul unor pictori vestiți, printre care în primul rînd I. E. Repin. M B. Grekov și-a început activitatea artistică încă în 1913, cu tablouri a căror temă era luată din istoria diferitelor regimente. Primul război mondial, la care Grekov a luat parte ca soldat de rînd, i-a servit ca temă pentru un șir de schițe și desene. Abia după Revoluția din Octombrie, talentul original al lui Grekov s-a dezvoltat în toată plenitudinea. In pînzele sale din acea perioadă el a eternizat faptele de vitejie ale Armatei I-a de Cavalerie. Printre tablourile pictate în acea vreme se densebesc „Kornilovițtii", „Intrarea regimentului „Volodarsk" în Novocerkassk", ș.a. care au atras asupră-i atenția lui K. E. Vorošilov și S. M. Budionnîi. Strînsa legătură cu Armata Roșie a avut o mare însemnătate în cristalizarea artei lui Grekov. Arta sa care redă trăsăturile tipice ale epocii, precum și sensul mărețelor evenimente care au avut loc atunci în Rusia constituie o contribuție la dezvoltarea picturii bataliste sovietice. Printre cele mai de seamă opere ale lui Grekov sînt „Steagul Roșu în stepa Salsk", „Detașamentul lui Budionnîi în 1918", „Atacul cavaleriei", „In Kuban", tabloul „Luarea Rostovului" pentru care a primit un premiu special, „Căruță militară" ș a.

Pînzele lui Grekov atrag prin simplitatea și sinceritatea tratării temei, prin adîncul realism al celor zugrăvite, prin forța cu care înfățișează romantismul legendarelor lupte ale Armatei I de Cavalerie. Lucrate cu o mare măiestrie artistică, în care gingășia armonioasă a coloritului se îmbină cu preciziunea desenului și cu prospețimea tematicei, picturile lui Grekov dezvoltă cele mai bune tradiții ale artei realismului socialist și ale picturii bataliste ruse și universale. Creațiile lui se bucură în Uniunea Sovietică de o largă apreciere și simpatie și sînt expuse în cele mai mari muzee din U.R.S.S.

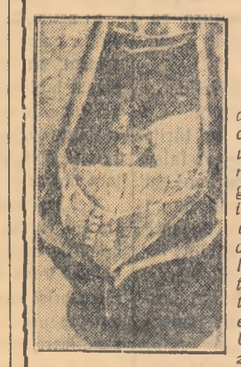

O luntre preistorică

In malul ripos al unui riu ce trece prin satul Șciucie din regiunea Voronej, s-a găsit o luntre preistorică. Săpăturile au fost făcute de către expediția Institutului de Istorie a culturii materiale a Academiei de Științe a U.R.S.S., și a Muzeului istoric de stat; ea a scos la iveală această luntre, care are o lungime de 7,55 metri

Luntrea este lucrată din trunchiul scobit al unui stejar. Fundul masiv și marginile ei au păstrat rotunjimea trunchiului copacului, iar prova și pupa sînt ascuțite. Spre deosebire de alte luntre din acea vreme, luntrea găsită la Șciucie are dispozitive care seamănă cu niște „urechi" mari care serveau, probabil, la legarea luntrei de țărm. Luntrea are bănci din nuiele. După felul cum e lucrată se crede că luntrea aparține sfîrșitului epocii de piatră sau începutului epocii de bronz, adică unei perioade de acum vreo patru mii de ani.

Cu ajutorul unor asemenea luntre, care puteau transporta un echipaj pînă la 18 oameni, triburile străvechi întrețineau legături între ele.

Operele literaturii clasice pe ecran

Problema transpunerii pe ecran a operelor literare clasice a fost dezbătută de curînd în coloanele presei sovietice. Păstrîndu-și actualitatea, această chestiune a fost reluată de I. Manevici care, într-un articol publicat în revista „Iskusstvo Kino", vorbește despre cinematografia sovietică și despre strînsa ei legătură cu literatura.

In decursul întregii sale activități, spune autorul articolului, cinematografia sovietică s-a dezvoltat în strînsă legătură cu literatura. Multe dintre cele mai bune filme sovietice, printre care „Mama", „Ceapaev", „Dubrovski" ș.a. au avut la bază opere literare. Figurile create de scriitorii clasici au fost izvoare de inspirație și pentru alte arte, printre care și cinematograful, transpunerea pe ecran a operelor literare fiind una din formele artei cinematografice. După părerea autorului articolului citat nu există material ori temă strict „cinematografică".

Transpunerea pe ecran a unei opere literare este legată de găsirea unor căi originale și rodnice de lucru. Există două chipuri de transpunere pe ecran: transpunerea ilustrativă care „oglindește" fidel opera literară, fără nici o schimbare, și înscenarea cinematografică, adică prelucrarea operei literare, redînd conținutul, ideea acesteia. Cinematografia sovietică, de la primele ei începuturi și mai ales în ultimii douăzeci de ani, a realizat filme după operele lui Pușkin, Lermontov, Gogol, A. Ostrovski, Cehov, Gorki, după operele clasice ale literaturii străine—Balzac, Jules Verne. Ea se inspiră de asemenea din folclorul popoarelor sovietice. Spre deosebire de cinematografia burgheză și în special americană, care vulgarizează operele literare în transpunerea lor pe ecran, cineaștii sovietici se străduiesc să dezvăluie opera respectivă în toată originalitatea ei poetică și de conținut. Ei caută să redea veridic figurile eroilor și, în același timp, să dezvăluie intenția adevărată a autorului, atitudinea lui față de realitate precum și particularitățile artistice ale operei. Stilul scriitorului, particularitățile artistice ale creației, descrierile literare sînt dezvăluite pe ecran prin peisaje, prin compoziția cadrelor filmului.

In ultima vreme, cineaștii sovietici dau o atenție din ce în ce mai mare transpunerii pe ecran a operelor literare clasice. Direcția generală a cinematografiei, împreună cu studiourile cinematografice, cu Institutul de literatură universală „M. Gorki" și cu Uniunea Scriitorilor Sovietici, au elaborat un vast program de transpuneri pe ecran a operelor literare, program care cuprinde alături de creațiile lui Pușkin, Lermontov, Turghenlev, Tolstoi, Cehov, Gorki, Shakespeare, Balzac, Maupassant, Flaubert ș.a. și opere ale scriitorilor clasici sovietici: Alexei Tolstoi, Șolohov, Fadeev, Leonov ș.a.

Din istoria relațiilor medicale româno-ruse

Valeriu Bologa
Profesor de Istoria Medicinii

Pînă la 1944, istoria vechilor legături medicale româno-ruse a fost studiată numai superficial.

In lucrările mai vechi despre istoria medicinii românești, găsim unele informații care arată că de la începutul veacului al XVIII-lea încoace a existat o influență masivă a medicinii științifice rusești asupra celei românești. Dacă aprofundăm însă și medicina noastră populară veche, putem să găsim străvechi influențe ale folclorului medical ucrainean și rusesc, nu numai în număr foarte mare, ci și deosebit de interesante. Influențele reciproce abundă, în special în partea de răsărit a patriei noastre. Inafară de unele cercetări ale filologilor cu privire la nomenclatura nosologică populară românească de origine slavă de răsărit, inafară de cîteva cunoștințe incidentale asupra unor elemente rusești în etnografia noastră medicală, și această problemă a fost încă prea puțin studiată. Cu toate că în secolul al XIX-lea influențele apusene au fost puternice, și, mai tîrziu, în perioada dintre cele două războaie mondiale s-au accentuat și mai mult, medicina rusă nu a încetat să exercite asupra tinerei medicine românești înrîuriri binefăcătoare și importante. Cu intermitențe mai mari sau mai mici, legăturile medicale româno-ruse au existat, acționînd asupra dezvoltării medicinii, mai ales asupra ocrotirii și organizării sănătății publice de la noi.

Studiul acestor legături medicale româno-ruse reprezintă o problemă importantă pentru istoriografia noastră medicală.

Lăsînd la o parte chestiunea folclorului medical și limitîndu-ne la istoria medicinii științifice, putem să constatăm că dintre istoriografii medicali români mai vechi numai Iacob Felix și Gheorghe Crăiniceanu au adus răzleț — dar bine documentat — informații cu privire la vechile relații medicale româno-ruse, și că la Victor Babeș, în lucrările sale de critică a organizației sanitare din vechea Românie, se găsesc adesea interesante puncte de vedere cu privire la medicina zemstvelor din Rusia țaristă.

Datele acumulate și cernute critic pînă acum, ne permit să facem o schiță prealabilă a capitolelor unei istorii care ar trebui să fie elaborată temeinic, în viitor, prin muncă colectivă. Făcînd abstracție de studiul influențelor asupra folclorului medical și de culegerea datelor medicale răzlețe privitoare la noi, din vechii cronicari și istoriografi ruși, putem constata un aport masiv al științei medicale ruse, la problemele care ne interesează pe noi, încă din veacul al XVIII-lea. Războaiele împotriva Imperiului otoman au preocupat pe medicii ruși din punct de vedere militar-sanitar. Deoarece măsurile luate de serviciile sanitare ale armatelor rusești și lucrările științifice datorite medicilor ruși în legătură cu astfel de măsuri interesează îndeosebi Țara Românească și Moldova, studierea lor prezintă o importanță deosebită pentru istoria medicinii la noi. Afară de aceasta, este prea bine cunoscut faptul că prin contactul cu armatele și autoritățile rusești, mișcarea culturală în Principate, și deci implicit și viața noastră medicală, au fost profund înrîurite. Lucrările medicilor ruși, în special din domeniul epidemiologiei de război, sînt multe, adesea foarte temeinice.

Prima mare publicație de genul acesta, încă de la sfîrșitul veacului al XVIII-lea, datorită vestitului medic al armatei rusești, doctorul Gustav Orraeus, este cît se poate de temeinică și abundă în date noi cu privire la ciuma din Moldova. Ea dovedește cît de importante au fost măsurile profilactice și curative luate pentru îngrădirea molimei. Și marele epidemiolog rus Samuil Samuilovici, — contemporan al lui Orraeus, — dă în opera sa științifică prețioase informații cu privire la epidemiile din Moldova. La începutul secolului al XIX-lea, alți doi medici ai oștirilor eliberatoare care au operat în Principate, Volfanger și Minderer, au publicat studii interesante cu privire la starea sanitară a acestor țări. Tot în șirul acesta intră cercetările temeinice, de mai tîrziu, din timpul războiului din 1828—1829, ale medicului-șef al armatei ruse, dr. Vit. Altele, nu mai puțin interesante, se datoresc lui Cernobaev, Saidlit, Dobromravov, Cetîrkin și altora.

Lupta medicului bucureștean Constantin Caracaș, pentru înființarea unui spital la înălțimea cerințelor de atunci, care a dus în 1811 la întemeierea Spitalului „Iubirea de oameni" a avut sprijinul generos și efectiv al generalului Mihail Kutuzov.

Un alt moment important este acela al medicilor români din primele decenii ale secolului al XIX-lea — așadar al epocii cînd a început să se formeze la noi un corp medical românesc — care au studiat în Rusia. E firesc că într-un timp cînd în Principate influența culturală rusească devenise intensă, cînd la Moscova și Harkov existau școli medicale foarte bune, tineri de ai noștri să caute învățătură acolo. Intre ei se găsesc figuri interesante în istoria medicinii noastre, cum au fost Nicolae Gănescu, Mallan, Gh. Popovici și alții. In categoria aceasta ar intra și acei medici români care au lucrat pe la mijlocul secolului XIX temporar în Rusia, de exemplu pediatrul dr. Constantin Nica sau Iacob Cihac, pe urmă medicii ruși care au practicat în Principate ca dentistul dr. Mihailovski, care a lucrat cîtva timp în București.

Un capitol de cea mai mare importanță este acela despre influența lui Kiselev asupra înființării unui serviciu sanitar modern în Principate și asupra începuturilor unei literaturi românești de popularizare medicală, în sfîrșit a traducerilor de scrieri rusești pentru lămurirea poporului în materie de igienă.

Tot în această ordine de idei ar trebui să se urmărească influența rusească asupra numeroaselor manuscrise de medicină casnică, ce circulau în Moldova pe la începutul secolului al XIX-lea.

Paralel cu acest fenomen, trebuie amintit și exemplul rusesc pentru începuturile formării unui corp medical românesc, în special însă reflexele organizării Academiei de Științe rusești în activitatea „Societății de medici și naturaliști din Iași", prima societate științifică din patria noastră înființată în 1834.

Un chimist din Rusia, K. F. Siler, dă în 1840 impulsuri pentru studiul apelor minerale din Muntenia.

Războiul din 1877—1878 oferă de asemenea un material bogat pentru studiul relațiilor medicale româno-ruse. Activitatea serviciului sanitar rusesc în cadrul etapei și pe cîmpul de luptă, colaborarea medico-militară a celor două armate aliate, activitatea lui Pirogov, Sklifosovski, Erisman, Botkin — iată numai cîteva puncte.

Un capitol foarte important și interesant al legăturilor noastre medicale cu Rusia îl constituie prezența și activitatea medicilor socialiști militanți de la sfîrșitul secolului trecut, veniți în patria noastră fie din cauza persecuțiilor reacțiunii țariste, fie cu scopul de a asigura trecerea, din țările apusene prin țara noastră, spre Rusia, a tipăriturilor socialiste.

Prin acești medici pătrund în țara noastră și ideile revoluționare ale marxismului. In activitatea lor se împletește practica revoluționară și cea de medic. Ei activează în rîndurile tinerei mișcări muncitorești socialiste ce se înfiripase la noi în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea. Dintre acești medici, amintim pe doctorul Nikolai Russel, autorul lucrării „Un studiu psihiatric și cîteva comentarii asupra ideilor sănătoase" (1880), care conține și un fel de program al mișcării socialiste de la noi. Dintre acești medici luptători făcea parte și Nicolae Petrovici Zubcu-Codreanu care se ocupă cu starea proastă a sănătății țăranului român. In sfîrșit, mai amintim și pe medicul rus Petr Alexandrov, născut la Tula, doctor de la Academia medico-chirurgicală din Petrograd, care, condamnat la muncă silnică pentru activitatea sa revoluționară, a fugit din Rusia și s-a stabilit la noi.

La sfîrșitul veacului al XIX-lea avem un alt moment important din punct de vedere științific: misiunea profesorului bucureștean dr. Zaharia Petrescu, trimis la Astrahan pentru ca să studieze epidemia de ciumă de acolo. In 1897 profesorii Constantin D. Severeanu, Thoma Ionnescu, amîndoi vestiți chirurgi, Gheorghe Marinescu și alți medici români iau parte, făcînd și comunicări, la Congresul de Medicină din Moscova. Scurt timp după aceea, prof. dr. Grecescu a fost ales membru al Academiei din Petersburg.

In deceniul al 9-lea al secolului trecut, tînăra noastră mișcare balneologică urmărea cu deosebit interes literatura balneară și fizioterapeutică rusă, atunci într-o fază de mare înflorire. In 1884 a apărut studiul doctorului Emil Max din Iași „Băile de mare și de liman de la Odessa", iar în 1885 cel mai mare poet român, Mihail Eminescu, a fost trimis de prieteni la stațiunea balneară Liman, în sanatoriul doctorului Ioachimovici, pentru cură.

Același lucru care s-a spus cu privire la războiul din 1877—1878, trebuie repetat și pentru războiul din 1916—1917. In Moldova au lucrat medici militari și profesori ruși de cea mai mare valoare, serviciile sanitare ale celor două armate au colaborat strîns, au apărut reviste medico-militare de colaborare științifică.

In sfîrșit, nu trebuie să uităm și de legătura Mecinikov-Cantacuzino. Marele nostru învățat, bacteriologul Ioan Cantacuzino, a fost elevul lui Ilia Mecinikov. Cantacuzino însuși s-a considerat ca un continuator al operei lui Mecinikov.

Acestea ar fi pentru moment — pînă la găsirea și a altor date importante — elementele unei istorii a relațiilor medicale mai vechi româno-ruse.

Ele se continuă după 1917, chiar în ciuda tendințelor izolaționiste ale guvernelor de atunci ale țării noastre. Adevărurile irezistibile și deschizătoare de drumuri noi ale științei medicale sovietice au pătruns și la noi, luminînd și ajutînd medicina românească. In perioada cuprinsă între cele două războaie mondiale, medicina noastră în general, mai ales fiziologia și neuro-psihiatria românească, au fost puternic influențate de învățăturile marelui I. P. Pavlov.

O pătrundere masivă a întregului sistem de gîndire pavloviană din domeniul fiziologiei și al patologiei vieții nervoase superioare a organismului animalelor și al omului, o adaptare creatoare, o aplicare a sa în direcții noi, s-a petrecut în școala lui Gheorghe Marinescu, întemeietorul neurologiei moderne românești.

In 1935, Marinescu și Kreindler au înmănunchiat datele fundamentale asupra reflexelor condiționate, cercetările proprii și interpretările lor, într-o lucrare de sinteză „Despre reflexele condiționate". Această lucrare, considerată în literatura medicală drept o operă de importanță, a fost înmînată lui Pavlov de cîțiva medici români, care au participat la Congresul Internațional de Fiziologie de la Leningrad, în 1935. Și Institutul de Fiziologie din Cluj a fost un focar de cercetări în care sub îndrumarea profesorului Grigore Benetato s-a lucrat pe linia învățăturilor lui Pavlov. Dînsul a luat parte la Congresul Internațional de Fiziologie, ținut în U.R.S.S. în 1935, congres prezidat de marele Ivan Petrovici Pavlov.

Savanți români au luat parte la lucrări medicale internaționale din U.R.S.S. Intre cele două războaie mondiale, în anul 1924, au avut loc lucrările Conferinței Internaționale a Malariei de la Moscova. Țara noastră a fost reprezentată prin academicianul dr. Mihai Ciucă, membru în Comisia Internațională a Malariei. Profesorul M. Ciucă a avut sarcina să elaboreze împreună cu savanții din U.R.S.S.: L. Kricevski, P. K. Sergheev, E. M. Tareev și Moskovski, un plan de cercetări coordonate asupra eficienței produselor sintetice în comparație cu chinina.

Iată numai cîteva jaloane pentru o viitoare istorie a legăturilor medicale româno-sovietice de la 1917 pînă la 1944.

Viața A.R.L.U.S.

Un început bun

Pentru oamenii muncii din raionul Bistrița, deschiderea în fiecare toamnă a cursurilor populare de limba rusă a devenit un eveniment așteptat cu deosebit interes. Numeroși muncitori, tehnicieni, medici, profesori, funcționari, țărani muncitori din gospodării agricole colective și din sate frecventează și în acest an cursurile învățămîntului popular de limba rusă.

Anul acesta au fost organizate 60 cursuri de ciclul II și III, 3 cursuri pentru absolvenții ciclului III din anul trecut, precum și 19 cursuri ciclul I — pentru începători. Din totalul de 82 cursuri, 24 sînt la sate. Peste 900 de oameni ai muncii de diferite ocupații și vîrste învață în cadrul acestor cursuri limba rusă.

— Spre deosebire de anii trecuți — observă îndrumătorul raional al învățămîntului popular de limba rusă — anul acesta aproape toate cursurile populare de limba rusă din raionul nostru și-au început activitatea încă în primele zile ale lunii octombrie. Frecvența este incomparabil mai bună. In prezent s-a ajuns la lecția cincea sau a șasea din manual.

Căror fapte se datorește acest început bun?

In primul rînd, aplicării măsurilor pregătitoare stabilite de comisia raională. De asemenea, organizațiile de masă și instituțiile de stat au adus un prețios sprijin comisiei raionale. O deosebită atenție a acordat organizării și deschiderii cursurilor populare și comitetul raional A.R.L.U.S. Astfel, biroul comitetului raional a îndrumat cercurile să popularizeze larg importanța cunoașterii limbii ruse. Ca urmare, numeroase cercuri A.R.L.U.S. au organizat conferințe, întîlniri cu cetățenii, în cadrul cărora au vorbit absolvenții cursurilor populare din anii trecuți.

Mijloacele propagandei scrise și vizuale au fost de asemenea folosite în acest scop, iar o mare parte din membrii cercurilor și activului obștesc de pe lîngă cercurile A.R.L.U.S. au stat de vorbă cu elevii lămurindu-le importanța însușirii limbii constructorilor comunismului.

Printre cercurile care au dus o activitate bună în această privință sînt cele de la Panificație, S.M.T., I.F.I.L., Ocolul Silvic. O atenție deosebită s-a acordat încadrării tineretului la cursuri. In unele întreprinderi s-au organizat chiar cursuri numai cu tineri ca, de pildă, la O.C.L.-Bistrița, la I.C.A.R. Procesul de învățămînt se desfășoară în bune condițiuni și datorită faptului că, învățînd din experiența anului trecut, s-a acordat mai mare atenție recrutării elevilor și omogenității cursurilor. In organizarea cursurilor s-a ținut seamă de cunoștințele și specificul muncii profesionale a fiecărui elev.

La cele 82 de cursuri ce funcționează în raionul Bistrița predau 47 profesori. Dintre aceștia, numai 23 sînt profesori cu studii speciale de limba rusă, ceilalți sînt lectori — absolvenți ai școlilor pedagogice. Calitatea procesului de învățămînt va fi mai ridicată anul acesta decît în anul trecut, deoarece încă în timpul verii secția de învățămînt a sfatului popular a organizat un curs de pregătire a lectorilor, iar lecțiile lor sînt urmărite și îndrumate permanent de profesori de limba rusă cu mai multă experiență.

Pentru ca succesele obținute pînă acum să fie întărite și dezvoltate, comisia pentru îndrumarea învățămîntului popular de limba rusă din raionul Bistrița și-a propus o serie de măsuri menite să înlăture lipsurile ce mai persistă în activitatea cursurilor populare și să asigure predarea și însușirea temeinică a limbii ruse. Un prim obiectiv este activizarea comisiilor locale de îndrumare a cursurilor populare.

— Aceste comisii au fost adevărate organe de îndrumare în perioada pregătirii și deschiderii cursurilor, atît în oraș cît și la sate — declară responsabilul cu propaganda din comitetul raional A.R.L.U.S. De munca lor depinde și de aici înainte buna activitate a cursurilor. De felul cum vor lucra acestea depinde asigurarea frecvenței regulate, o permanentă activitate de popularizare a cursurilor, a elevilor buni. In acest scop, în planul de muncă al comisiei raionale sînt prevăzute ședințe, schimburi de experiență, deplasări pe teren ale unor activiști și altele.

Multe cursuri populare de limba rusă din raionul Bistrița au ca responsabili pe cei mai buni elevi, oameni cu inițiativă, conștienți de sarcina importantă ce le revine. Asemenea responsabili sînt la cursurile de la I.F.I.L., I.F.E.T, Panificație, din comuna Tonciu. Aceștia se străduiesc să asigure o frecvență de sută la sută și împreună cu profesorii, caută noi metode prin care să vină în ajutorul elevilor rămași în urmă, a studiului individual, etc.

Dacă anul trecut la cercurile pedagogice participau numai profesorii de limba rusă, anul acesta comitetul raional A.R.L.U.S., împreună cu secția de învățămînt de pe lîngă sfatul popular, vor organiza cercuri pedagogice și cu lectorii — cunoscători ai limbii ruse care predau la cursuri. Se vor organiza, de asemenea, lecții practice, discuții conduse de cei mai buni profesori de limba rusă din raion.

In planul de muncă al comisiei raionale sînt prevăzute acțiuni concrete pentru răspîndirea și folosirea materialelor metodologice, pentru întocmirea unei evidențe clare a tuturor cursurilor, care să înlesnească controlul și îndrumarea lor. De asemenea, se vor analiza periodic principalele probleme ale învățămîntului popular de limba rusă.

Realizările de pînă acum în organizarea și desfășurarea cursurilor populare de limba rusă din raionul Bistrița constituie un început bun, care trebuie dezvoltat.

FLORICA SAVA

La un centru de documentare științifică

In Călărași, pe strada „13 Decembrie", funcționează de cîțiva ani, în sediul comitetului raional A.R.L.U.S. centrul de documentare științifică. Pînă nu de mult, acest centru avea o activitate sporadică, destul de săracă. Avea materiale puține și nu întotdeauna dintre cele mai actuale; și chiar cele care se aflau erau folosite într-o măsură cu totul insuficientă. In ultimul an, însă, centrul și-a înviorat activitatea.

Centrul de documentare are șapte secții: istorie, pedagogie și filozofie, geografie, științele naturii, științe juridice, matematică și fizică, lingvistică. De fiecare secție se ocupă cîte un membru al activului obștesc de pe lîngă comitetul raional.

Consiliul General A.R.L.U.S. și Institutul de Studii Romîno-Sovietic trimit regulat numeroase lucrări de specialitate, ce sînt studiate cu asiduitate de profesori, tehnicieni, ingineri, medici etc. In aceste lucrări ei găsesc răspuns la multe probleme ce le ridică atît munca profesională cît și preocupările lor de fiecare zi.

Printre cele aproximativ 800 materiale catalogate se află și lucrări în domeniile: construcției hidrotehnice, industriei textile, agrobiologiei etc.

Centrul mai posedă reviste în limba rusă, cum ar fi: „Agrobiologhia", „Gosudarstvo i pravo", „Sovetskoe iskusstvo" ș.a. Sînt cercetate cu mult interes Analele romîno-sovietice, editate de Institutul de Studii Romîno-Sovietic și materialele editate de Consiliul General A. R. L. U. S. Printre ultimele materiale sosite la centru sînt culegerile privind diferite probleme de artă: teatru, cinematografie, muzică, artă plastică.

In planul de muncă al centrului sînt prevăzute ședințe de lucru lunare, în cadrul cărora responsabilul coordonator al centrului, împreună cu responsabilii secțiilor, stabilesc obiectivele activității pe o perioadă de trei luni, fixează, printre altele, temele și zilele cînd urmează să aibă loc referatele. Acestea se țin de două ori pe lună. Planul de muncă al centrului este îmbogățit cu sugestiile oamenilor muncii.

In cadrul acestui centru au ținut referate prof. Laurențiu Georgescu despre lucrarea lui I. V. Stalin „Problemele economice ale socialismului în U.R.S.S."; inginerul Marin Banu, de la secția agricolă a sfatului popular raional Călărași, a prezentat un referat despre roadele aplicării experienței sovietice pe ogoarele raionului Călărași; prof. Gheorghe Florea a dezvoltat tema: „Somnul hibernal și estival al mamiferelor și fenomenele legate de el".

Sfera activității centrului de documentare se extinde necontenit. In afară de acțiunile ce se organizează în cadrul centrului, unii membri ai activului obștesc inițiază acțiuni în instituții, întreprinderi, la sate.

— In planul nostru pe ultimele luni ale anului acesta — ne spune responsabilul coordonator, prof. V. Zaim — am prevăzut o serie de acțiuni care să contribuie la mărirea numărului de cercetători ai documentației sovietice. In afară de aceasta, ne-am propus să lărgim cercul referenților, atrăgînd și tineretul școlar în această activitate. Printre primii referenți din acest mediu, vor fi unele eleve ale școlii pedagogice din localitate, care vor lua cuvîntul în cadrul cercurilor pedagogice.

Activul obștesc ce muncește în cadrul centrului de documentare științifică de pe lîngă comitetul raional A.R.L.U.S. Călărași se lărgește necontenit. Din păcate, în componența acestui activ au intrat pînă acum doar intelectuali din oraș. Este de datoria comitetului raional A.R.L.U.S. să îndrume munca centrului în așa fel încît să cuprindă în sfera sa de activitate și cadrele de tehnicieni, ingineri, profesori, medici, etc. din întreprinderile și satele din raion.

C. O.

Din activitatea de zi cu zi

LUGOJ

Muncitorii fruntași, inginerii, tehnicienii de la I.F.T.-Lugoj au discutat cum este difuzat și folosit materialul documentar privind metodele de muncă și experiența muncitorilor forestieri din Uniunea Sovietică.

Numeroși participanți la discuție au arătat concret cum au fost ajutați în muncă lor, citind și studiind acest material. Au scos în evidență activitatea pozitivă a cercului A.R.L.U.S., au făcut propuneri pentru îmbunătățirea popularizării și răspîndirii cu promptitudine a materialului documentar.

ORAȘUL STALIN

Popularizarea Notei guvernului sovietic adresată țărilor Europei și S. U. A., cu privire la convocarea unei conferințe generale europene în probleme securității colective a popoarelor continentului nostru, este o preocupare de seamă a organizațiilor A.R.L.U.S. din regiunea Stalin.

La Sighișoara, Agnita, Sibiu, Orașul Stalin, comitetele A.R.L.U.S. au programat conferința: „Asigurarea păcii și securității colective — problemă centrală în situația internațională actuală".

Multe cercuri A.R.L.U.S. din întreprinderi, instituții și sate, au organizat convorbiri și discuții, la care au participat sute de oameni ai muncii. De pildă, la fabrica „Firul roșu" din comuna Tălmaciu, tovarășii Ion Bitui, Maria Dumitru, Mircea Maria și alți membri ai biroului și activului obștesc al cercului A.R.L.U.S. au prelucrat Nota guvernului sovietic în fiecare secție. La aceste prelucrări au participat peste 800 muncitori și funcționari din fabrică.

CURTEA DE ARGEȘ

In fiecare săptămînă, locuitorii orașului Curtea de Argeș participă la serile culturale organizate de cercul A.R.L.U.S. de la școala medie tehnică de industrie alimentară.

La seara culturală organizată la 20 noiembrie, elevii anului III panificație au prezentat un bogat și interesant program compus din cîntece și dansuri sovietice și românești.

MAREAȚA LEGE A VIEȚII SOVIETICE

Orașe ale belșugului

Ion Finteșteanu
artist emerit al R.P.R., laureat al Premiului de Stat

Vizita pe care am făcut-o în Uniunea Sovietică, mi-a dat prilejul să cunosc mai îndeaproape viața poporului sovietic sub multiplele ei aspecte. Am vizitat, astfel, Moscova și Leningradul, cu bulevardele lor largi, cu minunatele lor muzee, teatre și monumente de artă, cu vastele lor săli de cinematograf și concert, palatele, metroul cu magnificele sale gări subpămîntene, gările, parcurile de cultură și odihnă, cu magazinele și furnicarul acela de oameni plini de voie bună.

Totul e grandios prin somptuozitatea arhitectonică și prin ritmul de viață al acestor impunătoare orașe, prin abundența și mai ales prin plinătatea de viață pe care o exprimă cetățeanul sovietic.

Nivelul de trai al omului sovietic este deosebit de ridicat; munca lui a dat roade îmbelșugate și deschide perspectiva unor noi și mărețe succese, care se vor reflecta asupra omului însuși, îmbunătățindu-i și mai mult traiul.

Ceea ce te izbește cel mai mult în oricare oraș sovietic este **belșugul**. Totul este din belșug, mai ales în domeniul alimentar și al mărfurilor de larg consum. Zeci de magazine universale, instalate în mai multe etaje, cu vitrinele bogate și îmbietoare, sînt puse la dispoziția cetățenilor. Magazinele sînt încărcate de mărfuri, de la micile obiecte de uz casnic — într-o varietate neobișnuită pentru noi, vizitatorii străini — pînă la răcitoarele electrice.

O caracteristică specifică o au magazinele de textile, unde sorturi din toate mărfurile sînt expuse, numerotat, în hol; cumpărătorul vizitează această expoziție, își alege țesătura și coloritul preferat și își notează numărul indicat pe marfa aleasă; este apoi îndrumat spre raionul respectiv, de unde-i este livrată imediat marfa solicitată. In felul acesta, nici cetățenii nu-și pierd timpul, nici vînzătorii.

Din zori și pînă-n seară, în magazine e un du-te vino permanent, aidoma a două fluvii de oameni, care se mișcă în sens opus — unul urcă preocupat de cumpărăturile pe care le va face, celălalt coboară cu mulțumirea că le-a făcut. Pentru noi, străinii, este la fel de impresionant asortimentul bogat și gradul înalt de organizare a magazinelor, unde serviciul se face prompt și rapid, cît și corectitudinea și atenția deosebită față de cumpărător a personalului de deservire.

Impresionante sînt cu deosebire „Gastronom"-urile, un fel de magazine alimentare uriașe și multiple, cu vitrine imense, în care abundența și varietatea mărfii se îmbină într-o armonie de un deosebit gust artistic. In „Gastronom"-ul din strada Gorki — pe care îl vizitam adesea — se etalau, în nesfîrșite șiruri și piramide, conserve, mezeluri, șunci, brînzeturile cele mai fine, fructele exotice, vinurile cele mai variate etc. ambalate și rînduite ca într-o minunată expoziție. „Gastronom"-urile acestea sînt deschise pînă tîrziu, după ora de sfîrșit a spectacolelor.

Toate acestea și multe altele — care ar cere săptămîni în șir de colindat prin Moscova și Leningrad — dovedesc din plin stadiul avansat al civilizației sovietice, nivelul ridicat de trai al cetățeanului sovietic.

Articolul 121

Prof. N. Sălăgeanu
rectorul universității „C. I. Parhon"

Constituția U.R.S.S. stabilește, prin articolul 121, dreptul cetățenilor sovietici la învățătură. Statul sovietic, prin structura sa, asigură cele mai bune condiții de realizare efectivă a acestui drept ca și a celorlalte prevederi din Constituție. Despre U.R.S.S. se spune, pe bună dreptate, că este țara în care toți învață.

Recent, conducînd delegația oamenilor de cultură care a vizitat Uniunea Sovietică, am avut prilejul să mă conving nemijlocit de acest mare adevăr.

Oricare străin care vizitează Țara Socialismului, rămîne puternic impresionat de viața culturală intensă care se desfășoară acolo. Ridicarea necontenită a nivelului cultural al cetățeanului sovietic este o problemă de stat, pentru rezolvarea căreia s-au creat cele mai bune condiții. Invățătura a intrat de mult în preocupările obișnuite, de zi cu zi, ale omului sovietic. Școli de diferite tipuri și grade, cadre didactice cu o înaltă calificare, material didactic și manuale întocmite cu competență și multe altele intră în ansamblul de condiții care fac din fiecare cetățean sovietic un om cult.

In legătură cu această problemă aș putea cita numeroase date și exemple pe care le-am cules din belșug cu prilejul recentei vizite; dar mă limitez la un singur aspect, pe care-l găsesc semnificativ pentru procesul de uriașă dezvoltare a învățămîntului sovietic. Anume, vreau să vorbesc despre universitatea „M. V. Lomonosov", care se înalță pe Colinele Lenin din Moscova.

Corpurile din piatră albă ale universității se întind pe o suprafață de 320 hectare. Ansamblul arhitectural îl constituie 27 de clădiri de bază și 10 anexe cu un volum total de peste 2.600.000 metri cubi.

Construirea acestui monumental edificiu a avut loc într-un timp record, ținînd seama de faptul că piatra fundamentală a fost pusă la 1 ianuarie 1949, iar la 1 septembrie 1953 au început cursurile.

Imensul Palat al Științei, cum l-a numit poporul, cuprinde 12 facultăți cu un număr de 20.000 studenți dintre care 5.500 studenți la cursurile fără frecvență. Cursurile de aspirantură sînt frecventate de 1.500 aspiranți, iar numărul cadrelor didactice ajunge la 2.300. Organizația sindicală a universității cuprinde în raza ei 35.000 de membri.

In noua clădire a universității, funcționează facultățile de fizică, chimie, geologie, geografie, mecanico-matematici și biologie-pedologie. Din complexul noii clădiri face parte și institutul astronomic cu 7 cupole.

Oricine vizitează universitatea „M. V. Lomonosov", rămîne impresionat de abundența laboratoarelor: numai facultatea de chimie are peste 400 laboratoare dotate cu utilaje care reprezintă ultima expresie a tehnicii. Fiecare facultate are cîte o bibliotecă de specialitate, care contribuie la ridicarea la un înalt nivel a studiului teoretic și experimental.

Grija pentru a asigura studentului cele mai bune condiții de învățătură se poate observa pînă și în programul cursurilor și lucrărilor practice, care a fost fixat între orele 10 și 16, adică în intervalul cu lumina cea mai bună.

Pentru ca drumurile lungi să nu-i răpească studentului din timpul necesar instruirii, i s-a dat locuință în clădirea universității. Sînt camere în care locuiește cîte un singur student, avînd la dispoziție tot confortul necesar. La cantine, care sînt și ele situate în apropierea locuinței, studentul primește o masă substanțială, variată și gustoasă. In afară de cantine există bucătării colective situate la etajul respectiv al locuinței.

La șirul avantajelor, trebuie adăugată și bursa ce se acordă studenților cu notele 4 și 5, iar aceștia ating procentul de 94% din numărul total de studenți.

Studenții de la universitatea „M. V. Lomonosov", ca și toți studenții sovietici, trăiesc o intensă viață culturală și artistică.

Sanatoriul de pe țărmul Mării Negre și cel de pe țărmul Mării Baltice, ca și casa de odihnă situată la 114 km. de Moscova, ilustrează grija pentru reconfortarea fizică și morală a studenților și cadrelor didactice.

Institutele sovietice de grad universitar, din mijlocul cărora se profilează dominantă universitatea „M. V. Lomonosov", formează și educă un desăvîrșit intelectual legat de popor, cu o pregătire multilaterală și cu un orizont larg.

Instituțiile de învățămînt superior din Uniunea Sovietică sînt expresia cea mai înaltă a transpunerii în viață a dreptului la învățătură înscris în Constituția U.R.S.S.

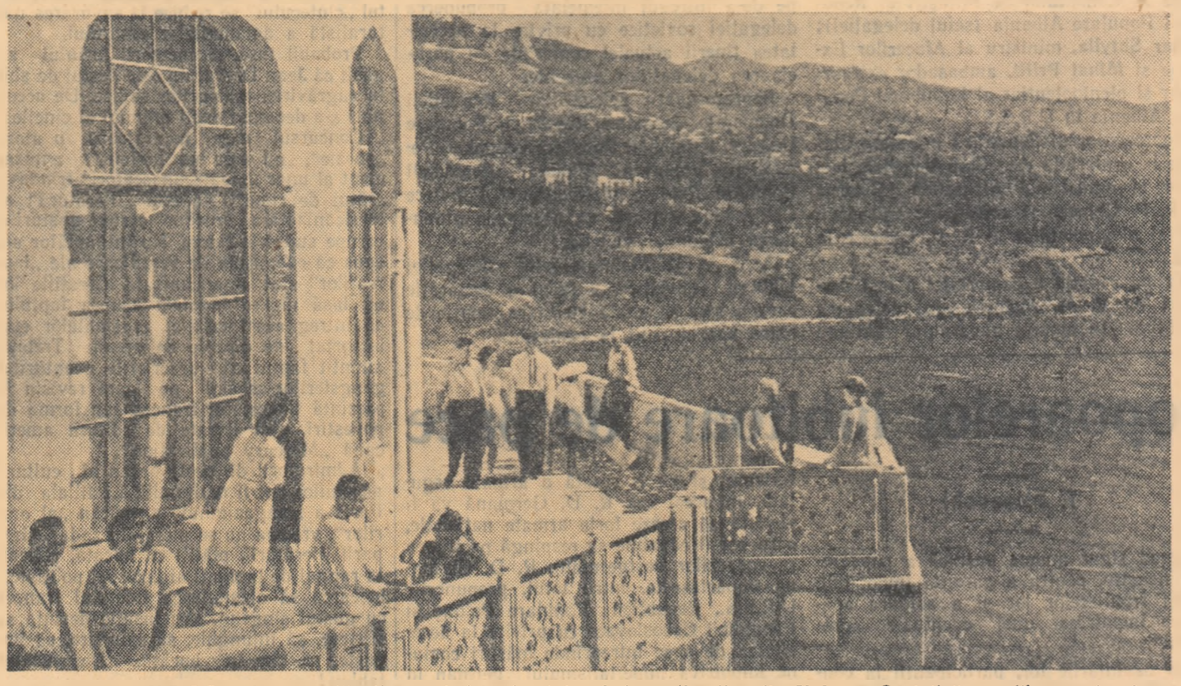

Constituția U.R.S.S. asigură cetățenilor sovietici dreptul la odihnă, drept pe care Statul Sovietic îl transpune în viață în cele mai bune condiții. In nenumăratele stațiuni balneo-climatice din Uniunea Sovietică se odihnesc și-și îngrijesc sănătatea oamenii muncii din toate colțurile țării.
In clișeu: **Sanatoriul din Alupka- Saré (Crimeea)**

★ ★ ★

Omul și munca

Ing. Ignat Lucian

In timpul celor cinci ani cît am fost la Harkov, Moscova, Leningrad, Kiev, în Crimeea și alte regiuni, orașe sau sate am legat prietenii trainice cu mulți tineri sovietici; am cunoscut și am stat de vorbă cu muncitori, doctori, ingineri sau profesori, fie ei ruși, ucraineni, georgieni sau de alte naționalități.

Ceea ce m-a impresionat profund în Uniunea Sovietică a fost de la bun început tocmai aerul sănătos, tocmai atmosfera aceea de muncă fără preget, de activitate creatoare, clocotitoare, făcută parcă cu mîinecile suflecate și uneori pe nerăsuflate de oamenii harnici, îndeminatici, prinși ai acestei țări imense, uniți într-o mare familie frățească.

★

Mi-aduc aminte de toamna anului 1949, cînd abia sosit pe meleagurile Harkovului, fără să cunosc limba rusă, mă întrebam prin ce minune voi izbuti să mă prezint după două luni de zile, la primele examene, laolaltă cu colegii mei sovietici. Incercam un sentiment de ușoară descurajare și mă bătea gîndul să cer o amînare. Dar n-a fost nevoie. Noii mei colegi s-au dovedit prieteni adevărați, de nădejde. Seară de seară colegul meu Boris Petrovici îmi lămurea în franceză tot ce nu înțelegeam la cursuri. Și erau cam multe de explicat. N-am să-l uit pe Boris, după cum n-am să-l uit nici pe profesorul de matematică și nici pe cel de geometrie descriptivă, care pînă noaptea tîrziu îmi dădeau cu multă răbdare, îndelungi consultații. Căldura cu care am fost primit m-a făcut să mă leg sufletește foarte repede de acest colectiv. Și prin el, de la primii pași făcuți în viața sovietică am simțit cum, acolo cuvintele care amintesc că munca este o datorie și o chestiune de onoare, că fiecare trebuie să muncească după puterile sale, sînt departe de a fi doar un simplu text de lege, un simplu articol din Constituția sovietică. Am înțeles că aceste cuvinte au fost înscrise în cartea-mamă a tuturor legilor sovietice tocmai pentru că ele au pătruns firesc și organic în viața de zi cu zi a oamenilor sovietici, constituind principalul în modul lor de a trăi, de a privi și înțelege problemele vieții.

Societatea, colectivul sovietic cere de la fiecare om în parte să-i dea mult, cît mai mult. Și-l ajută necontenit — aproape clipă de clipă — să-și dezvolte toate însușirile, întreaga lui capacitate creatoare; de munca fiecăruia depinde doar, atît bunăstarea lui cît și a întregului popor. Și de aceea munca este și rămîne etalonul, unitatea de măsură a valorii fiecăruia, a personalității omului. Nicăieri în lume nu poți întîlni o astfel de înaltă prețuire a muncii ca acolo.

Orice răsplată, fie morală, fie materială — este acordată pe baza valorii omului, pe baza muncii sale. Acest lucru îl deprind acolo viitoarele cadre de constructori — studenții — încă de pe băncile facultății. Unii primesc bursă, alții nu. Primesc cei ce învață bine, ceilalți nu primesc nimic. Dar chiar printre cei dintîi, cei care învață foarte bine sînt mai bine retribuiți, au burse mai mari. Nu mai vorbesc de cei deosebit de silitori, care primesc burse speciale. Aceeași scară valorică există și în rîndurile corpului didactic, unde cîștigurile încep de la 800 ruble pentru un asistent și ajung pînă la zece-cincisprezece mii ruble pentru profesorii cu o bogată activitate științifică, sau care dețin și posturi de conducere în economia țării. Să nu uităm că o mașină Pobeda costă doar 12.000 ruble.

Aș vrea să mă opresc puțin asupra prețuirii morale a muncii în Țara Sovietică și să vă povestesc o scurtă întîmplare.

Imi făceam practica la Moscova. Intr-una din după amieze mă plimbam cu colegul și prietenul meu rus Ninel Sergheevici prin parcul de cultură și odihnă „A. M. Gorki", cînd acesta mi-atrase atenția asupra unui panou mare pe care era zugrăvit chipul strungarului romîn Aristide Economu, de la uzinele „Mao Țze-dun" din București. Mi-e greu să găsesc cuvintele potrivite pentru a vă descrie emoția și căldura ce mi-au învăluit sufletul în acel moment. Cinstea făcută acestui compatriot, unul din destoinicii muncitori din patria mea, pe care atunci îl „cunoșteam" pentru prima dată și în deosebi simplitatea gestului, a modului în care vedeam că oamenii sovietici știu să prețuiască, fără surle și trîmbițe, pe muncitorii de frunte ai țării mele, m-au mișcat, m-au turburat adînc.

Dar nu e vorba numai de faptul că munca este socotită de oamenii sovietici ca o chestiune de onoare și că acolo ea găsește întotdeauna o înaltă prețuire.

La fel de sus, pe un piedestal la fel de înalt, este ridicată și grija față de cel ce depune această muncă, grija față de cel ce poartă numele măreț de om. Doar înseși roadele muncii — dacă sînt ele mai sărace sau mai bogate — depind de împrejurările, de condițiile în care se muncește.

Aceste lucruri le știam destul de bine și înainte de a vizita atelierul de turnătorie al uzinelor de tractoare din Harkov. De aceea mă și așteptam să văd o serie de îmbunătățiri, față de ceea ce știam eu din țară că înseamnă o turnătorie. Totuși, îmi ziceam, condițiile grele de lucru datorite specificului atelierului rămîn și n-ai ce le face. Cu aceste gînduri am intrat în turnătorie. Aerul curat, atmosfera sănătoasă, fără gaze de turnare, m-au făcut să mă întorc către ghidul meu gîndindu-mă că o fi greșit atelierul. Dar nu greșise. Procesul de formare și turnare era mecanizat și se desfășura pe bandă rulantă. O instalație de eliminare a gazelor vătămătoare și alta de aer condiționat asigurau în permanență primenirea aerului. Mă uitam și totuși parcă nu-mi venea să cred. Ce fel de turnătorie o fi și asta, fără munci grele, fără gaze, cu perdele de apă protectoare care opresc căldura radiată de cuptoare?

Alt aspect. Vizitam fabrica de biciclete. Tot din Harkov. Ajunsesem la secția de montaj, unde bicicletele se montau pe bandă rulantă.

Am aflat că la această bandă, din cauza ritmului destul de intens de muncă, după fiecare cincizeci minute de lucru urmau zece minute de odihnă, cînd banda era oprită și nu se mai lucra.

Altă dată, în vara anului trecut, eram la uzinele siderurgice „Azovstal". Intr-o dimineață, tocmai treceam prin parcul uzinei — un parc cu multe flori și sute de arbuști, un colț verde minunat pentru odihnă, amenajat chiar în incinta întreprinderii — cînd îl zăresc pe tovarășul Kostenko, un macaragiu foarte destoinic, fruntaș în întrecerea socialistă, pe care-l cunoscusem cu cîteva zile în urmă. In salopetă, stătea pe o bancă și citea liniștit jurnalul. Era o fire veselă și deschisă și deși mai în vîrstă decît mine, am îndrăznit ca după ce i-am dat bineț să-l întreb:

— Nu vă supărați, dar nu lucrați în schimbul de dimineață?

— Ba da, — îmi răspunse — și pe față-i roșcovană, sănătoasă, își făcu loc un zîmbet prietenos. Se vede că mirarea și nedumerirea erau destul de bine întipărite pe fața mea, încît continuă — singur, fără a mai aștepta o a doua întrebare. „Văd eu că nu prea ne cunoști obiceiurile noastre, ale macaragiilor ce lucrăm la macaralele cu clești. Nouă statul ne dă dreptul, ba, ce spun eu, chiar ne obligă ca după ce am lucrat o oră deasupra cuptoarelor de încălzit lingourile să ne odihnim o oră. Așa că noi în loc de opt ore lucrăm efectiv numai patru, iar celelalte patru ne odihnim. Ce să zic, munca la macara e grea, dar cu regula asta a noastră mai-mai că n-o bag în seamă".

— De, așa nu-i rău, îi spun și mă așez pe bancă alături de el. Discuția continuă în jurul condițiilor de muncă de pe aici și din alte părți. E o problemă care se pare că-l preocupă mult pe interlocutorul meu. Imi spune printre altele că a citit o știre foarte interesantă în legătură cu felul cum înțeleg capitaliștii americani să se ocupe în întreprinderile lor de problema „protecției muncii". „Să vezi, numai și numai în folosul lor fac tot ce fac. La presele de forjat, de pildă, au adaptat un aparat așezat în spatele muncitorului, de care sînt legate brațele acestuia înainte de începerea lucrului. Odată pornită presa, aparatul acesta îi trage automat mîinile înapoi atunci cînd e necesar să i le ferească din calea poansonului, pentru ca imediat după aceea să i le împingă — tot automat — înainte, spre a introduce o nouă piesă în forjă. Timp de opt ore el este astfel silit să lucreze în ritmul drăcesc al mașinii. Ce mijloc diabolic de stoarcere la maximum a puterii muncitorului, de intensificare la maximum a ritmului de lucru, fără nici cea mai mică posibilitate pentru acesta de a opri mașina atunci cînd obosește în timpul celor opt ore! Asta se numește la ei „protecția muncii"! Barbarie curată! Înțelegi, prietene, ce înjosire a omului, a demnității sale, înseamnă această transformare a lui într-o unealtă, într-o anexă a mașinii".

— La noi, continuă tovarășul Kostenko, omul stăpînește mașina. Ea îi este sclav supus și ascultător și nu invers. Mașinile ne-au ușurat și ne ușurează din ce în ce mai mult munca. Lăsăm pe seama lor mereu alte și alte munci grele. Și nouă ni-i drag să lucrăm cu mașinile pentru că ne simțim stăpînii lor și vedem cum ele ne sporesc puterile...

— Înțelegi acuma, prietene, ce-i esențial în viața noastră sovietică? E tocmai sentimentul acesta pe care-l are poporul nostru, pe care-l am eu, un simplu muncitor macaragiu, sentimentul că omul prin munca sa stăpînește totul în țara noastră: și viața, și libertatea, și pămîntul pe care călcăm, și viitorul nostru, că nu-i nimic mai de preț pe lume ca omul și munca sa!

Conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa

MOSCOVA — TASS transmite:

La 29 noiembrie s-a deschis la Moscova conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa. La conferință participă delegațiile Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, Republicii Populare Polone, Republicii Cehoslovace, Republicii Populare Albania, Republicii Populare Bulgaria, Republicii Populare Ungare, Republicii Democrate Germane, Republicii Populare Romîne.

La conferință participă de asemenea în calitate de observator un reprezentant al Republicii Populare Chineze.

Delegația Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste este condusă de **V. M. Molotov**, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și ministru al Afacerilor Externe al U.R.S.S. Din delegația sovietică fac parte de asemenea: **A. A. Gromiko**, prim-locțiitor al ministrului Afacerilor Externe al U.R.S.S.; **A. M. Puzanov**, președintele Consiliului de Miniștri al R.S.F.S.R.; **N. T. Kalcenko**, președintele Consiliului de Miniștri al R.S.S. Ucrainene; **K. T. Mazurov**, președintele Consiliului de Miniștri al R.S.S. Bieloruse; **V. T. Lațis**, președintele Consiliului de Miniștri al R.S.S. Letone; **A. A. Mjurisep**, președintele Consiliului de Miniștri al R.S.S Estone; **G. A. Gedvilas**, președintele Consiliului de Miniștri al R.S.S. Lituaniene; **V. A. Zorin**, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe al U.R.S.S.

Delegația Republicii Populare Polone este condusă de **Josef Cyrankiewicz**, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Polone. Din delegație fac parte — **Marian Naszkowski**, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe și **Waclaw Lewikowski**, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Polone în U.R.S.S.

Republica Cehoslovacă este reprezentată de delegația condusă de **Viliam Siroky**, primul ministru al Republicii Cehoslovace. Din delegație fac parte **Vaclav David**, ministru al Afacerilor Externe, **Emanuel Slexhta**, ministrul Construcțiilor; **Josef Plojhar**, ministrul Sănătății; **Jaromir Vosaglick**, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Cehoslovace în U.R.S.S.

Delegația Republicii Democrate Germane are în frunte pe **Otto Grotewohl**, primul ministru al R. D. Germane. Delegația este compusă din **Walter Ulbricht**, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri; **dr. Lothar Boltz**, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și ministru al Afacerilor Externe; **Otto Nuschke** și dr. **Hans Loch**, vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri; **Bertholt Rose**, secretar general al partidului țărănesc democrat din Germania, precum și **Rudolf Appelt**, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Democrate Germane în U.R.S.S.

Delegația Republicii Populare Ungare este condusă de **Andras Hegedüs**, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Ungare. Membrii delegației sînt: **Janos Boldoczky**, ministrul Afacerilor Externe al R.P. Ungare și **Endre Sik**, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe. Din delegație face parte și **Ferenc Muennich**, ambasador extraordinar și plenipotențiar al R. P. Ungare în U.R.S.S.

Delegația Republicii Populare Romîne este alcătuită din **Chivu Stoica**, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne (șeful delegației); **Simion Bughici**, ministru al Afacerilor Externe; **Grigore Preoteasa**, prim-locțiitor al ministrului Afacerilor Externe, precum și **Ion Rab**, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Romîne în U.R.S.S.

Delegația Republicii Populare Bulgaria este alcătuită din: **Anton Iugov**, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Bulgaria (șeful delegației); **Ghiorghi Traikov**, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.P. Bulgaria; **Mincio Neicev**, ministru al Afacerilor Externe, precum și **Karlo Lukanov**, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Bulgaria în U.R.S.S.

Republica Populară Albania este reprezentată de **Manush Myftiu**, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Albania (șeful delegației); **Behar Shtylla**, ministru al Afacerilor Externe și **Mihal Prifti**, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Albania în U.R.S.S.

Reprezentantul Republicii Populare Chineze la conferință este **Cian Ven-tian**, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe al R. P. Chineze și ambasador extraordinar și plenipotențiar al R. P. Chineze în U.R.S.S.

Prima ședință a conferinței a fost deschisă de V. M. Molotov, șeful delegației U.R.S.S. În numele guvernului Uniunii Sovietice el a salutat delegațiile țărilor care au acceptat propunerea guvernului sovietic, adresată de comun acord cu guvernele Republicii Populare Polone și Republicii Cehoslovace, cu privire la convocarea la 29 noiembrie la Moscova sau Paris a unei conferințe pe întreaga Europă pentru examinarea problemei cu privire la crearea unui sistem de securitate colectivă în Europa.

Exprimîndu-și regretul că nu toate statele cărora li s-au trimis invitații au socotit posibil să participe la examinarea acestei probleme importante care frămîntă popoarele Europei, V. M. Molotov a declarat că în actuala situație țările iubitoare de pace nu se pot limita la măsurile pe care le-au luat pînă în prezent pentru asigurarea păcii și securității lor și că, în legătură cu aceasta după părerea delegației sovietice, conferința statelor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa trebuie să se țină cu participarea statelor care au acceptat susamintita invitație.

V. M. Molotov a cerut participanților la conferință să-și spună părerea în această privință.

J. Cyrankiewicz, șeful delegației Republicii Populare Polone, a spriiinit propunerea ca conferința să se țină cu participarea reprezentanților statelor care au sosit la Moscova.

În numele delegației cehoslovace, V. Siroky a declarat că convocarea conferinței țărilor europene în problema creării unui sistem de securitate colectivă în Europa este în prezent foarte necesară, din cauza presiunii exercitate de puterile occidentale cu scopul de a grăbi ratificarea acordurilor de la Paris. De aceea, delegația cehoslovacă consideră ca fiind pe de-a întregul întemeiată propunerea delegației sovietice cu privire la necesitatea ținerii actualei conferințe cu participarea delegațiilor prezente.

Reprezentanții delegațiilor Republicii Democrate Germane, Republicii Populare Ungare, Republicii Populare Bulgaria, Republicii Populare Albania, Republicii Populare Romîne și Republicii Populare Chineze au spriiinit de asemenea propunerea delegației sovietice.

Apoi, V. M. Molotov, șeful delegației Uniunii Sovietice, a făcut o declarație care a fost ascultată cu mare atenție de către participanții la conferință.

Unanimitatea popoarelor iubitoare de pace

I. Plișevski

La 30 noiembrie și-a continuat lucrările Conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa. Au făcut declarații șefii delegațiilor a încă două țări — Cehoslovaciei și Republicii Democrate Germane.

După ședință a avut loc conferința de presă. Ca întotdeauna, ziariștii sînt grăbiți. Unii trimit telegrame la oficiul telegrafic, alții cer convorbiri telefonice cu țările lor, alții scriu, chiar pe loc, articole și corespondențe.

Corespondenții presei democrate subliniază în relatările lor unanimitatea deplină a participanților la conferință în ce privește rezolvarea problemei securității: în loc de grupări militare a căror creare duce spre un nou război, toate țările Europei pot și trebuie să-și unească eforturile în cadrul unui sistem unic de securitate colectivă. Contururile acestui sistem sînt cu precizie stabilite în proiectul principiilor de bază ale „Tratatului general european cu privire la securitatea colectivă în Europa" propus de Uniunea Sovietică încă la Conferința de la Berlin de la începutul acestui an.

Participanții la Conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa subliniază că și acum nu este încă tîrziu să se ajungă la un acord pe baza propusă de șeful delegației sovietice la 29 noiembrie: în primul rînd, să nu se admită în nici un caz, reînvierea militarismului german, și să se treacă, în sfîrșit, — perseverent și cu răbdare — la rezolvarea problemei germane pe baza realizării unei înțelegeri între cele patru puteri înainte de toate; iar în al doilea rînd, să se creeze un sistem de securitate colectivă în Europa cu participarea tuturor statelor europene interesate în menținerea și întărirea păcii, indiferent de orînduirea lor de stat și socială, în care scop să se examineze, cu toată atenția, atît proiectul sovietic existent în legătură cu „Tratatul general european cu privire la securitatea colectivă în Europa" cît și propunerile pe care alte țări le vor prezenta în această problemă.

Dacă însă puterile occidentale își vor continua orientarea lor, atît de periculoasă pentru Europa, spre remilitarizarea Germaniei și pregătirea unui nou război, statele iubitoare de pace din Europa, pentru a-și asigura securitatea, trebuie să-și unească strîns forțele și să le întărească considerabil. După cum a subliniat, la 29 noiembrie, V. M. Molotov, șeful delegației sovietice la Conferință, „în acest scop, este necesar să se pregătească în modul cuvenit luarea unor asemenea măsuri pentru întărirea capacității de apărare, care să corespundă actualei situații. Aceasta cere din partea statelor participante la actuala conferință luarea unor măsuri comune în domeniul organizării forțelor armate și a comandamentelor lor, precum și a altor măsuri pentru a apăra în mod sigur munca pașnică a popoarelor noastre, pentru a garanta inviolabilitatea frontierelor lor și a asigura apărarea împotriva unei eventuale agresiuni".

În cuvîntările lor, participanții la conferință au acordat o atenție foarte serioasă problemei germane de a cărei rezolvare justă depinde statornicirea unei păci trainice și asigurarea securității.

J. Cyrankiewicz, șeful delegației Republicii Populare Polone a subliniat cu toată fermitatea, în declarația sa făcută la 29 noiembrie, că, „atît timp cît n-a avut loc ratificarea acordurilor cu privire la remilitarizarea Germaniei occidentale sînt deschise toate căile pentru reglementarea pașnică a problemei germane printr-o înțelegere între puteri, cu participarea Germaniei și ele pot duce la unificarea Germaniei pe o bază democratică și pașnică. Din momentul în care acordurile cu privire la remilitarizarea Germaniei occidentale vor fi ratificate — aceste căi vor fi blocate". Se înțelege de la sine că răspunderea pentru o asemenea situație revine puterilor occidentale — S.U.A., Angliei și Franței.

La conferința de presă care a avut loc în seara zilei de 30 noiembrie la Casa Ziariștilor, corespondenții au fost puși în curent cu tezele fundamentale ale declarațiilor făcute la conferință de către șefii delegațiilor Republicii Cehoslovace și Republicii Democrate Germane.

Viliam Siroky, șeful delegației Republicii Cehoslovace a subliniat în declarația sa că crearea unui sistem efectiv de securitate colectivă în Europa ar însemna asigurarea păcii și întărirea securității tuturor țărilor europene printre care și a Cehoslovaciei. Dacă însă puterile occidentale își vor continua politica de remilitarizare a Germaniei occidentale și vor ratifica acordurile de la Paris, în aceste împrejurări, a spus V. Siroky, „guvernul Republicii Cehoslovace socotește necesar ca în acest caz țările participante la conferință să ia de comun acord măsuri pentru a întări și coordona forțele lor armate, pentru a-și asigura un comandament unic".

Otto Grotewohl, șeful delegației R. D. Germane care a luat cuvîntul la conferință a spus că germanii încearcă un sentiment de profundă îngrijorare pentru viitorul Germaniei, întrucît acordurile de la Paris, semnate de Adenauer, reprezintă o mare primejdie pentru poporul german. În cazul ratificării, acordurile de la Paris vor crea un obstacol în calea unificării Germaniei. De aceea lupta R. D. Germane împotriva remilitarizării Germaniei occidentale, pentru menținerea păcii este, totodată, lupta pentru unificarea Germaniei în condiții pașnice. Dacă, totuși, în Germania occidentală va fi reînviat militarismul și va fi creată o armată regulată, în acest caz R. D. Germană va fi nevoită să creeze forțe armate naționale, care vor fi capabile să respingă presiunea revanșarzilor vestgermani. R. D. Germană împărtășește, întru totul, propunerile U.R.S.S., Republicii Populare Polone și Republicii Cehoslovace cu privire la necesitatea de a se întreprinde măsuri comune împotriva imperialismului german în curs de reînviere.

Declarațiile lui V. Siroky și O. Grotewohl au produs o profundă impresie asupra observatorilor prezenți la conferința de presă, fiind viu comentate de ei. Toți au fost de părere că aceste declarații, ca și declarațiile care le-au precedat, nu lasă nici o îndoială că țările lagărului democrat nu se vor împăca în nici un caz cu reînvierea militarismului german și dacă acordurile de la Paris vor fi ratificate, aceste țări vor întreprinde acțiuni importante dictate de situație, acțiuni îndreptate spre asigurarea propriei lor securități.

Declarațiile participanților la conferință stîrnesc un ecou puternic în presa țărilor iubitoare de pace. Ziarul polonez „Trybuna Ludu", de pildă, scrie: „Conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa, convocată din inițiativa Uniunii Sovietice are o însemnătate uriașă. Complotului guvernelor puterilor occidentale îndreptat spre reînvierea wehrmachtului agresiv neohitlerist, Conferința de la Moscova îi opune o altă concepție, care nu este îndreptată împotriva vreunui stat european sau neeuropean".

Același lucru îl subliniază și ziarul berlinez democrat „National Zeitung".

În legătură cu actuala conferință, ziarul cehoslovac „Svobodne Slovo" scrie despre două căi în fața cărora se află actualmente Europa: „Pe o cale o îndreaptă acei care nu vor să ia în considerare învățămintele istoriei și creează, în occident, un nou bloc militar în frunte cu militariștii germani agresivi. Oamenii iubitori de pace își dau seama că această cale duce la război. A doua cale — calea păcii — este indicată cu claritate în propunerile sovietice".

Conferința pentru asigurarea păcii și securității este de asemenea, larg comentată de presa din Ungaria, Romînia, Bulgaria și Albania.

În problema asigurării păcii și securității în Europa, s-a manifestat cu o nouă vigoare adevărata unitate a tuturor țărilor iubitoare de pace. Această unanimitate dovedește că problemele în discuție la conferință corespund intereselor vitale ale tuturor popoarelor iubitoare de pace. Popoarele tuturor țărilor setoase de pace, sînt ferm încredințate că conferința de la Moscova contribuie la întărirea păcii și securității internaționale.

(Din „Pravda")

Marfă de import

Se spune că poezia înalță sufletul, că înaripează inima. O asemenea caracterizare este însă cu totul inaplicabilă la versurile despre care vom vorbi. E o creație cu totul de alt gen: ea depravează sufletul și înăsprește inima. Este vorba de poezia „detectivă" sau „polițistă" răspîndită în occident.

Anul trecut, revista literară franceză „Reflets" din Lyon, și revista „Mistères-Magazin", care apare la Paris, au instituit un premiu pentru „cele mai bune versuri polițiste".

Juriul a și decernat premii unui număr oarecare de poeme pentru omorurile și cruzimile vomitive pe care le descriu. Titlurile poeziilor publicate vorbesc de la sine: „Condamnatul", „Cantilenă pentru un om hăituit", „Cîntecul de jale al unei femei tăiate în bucăți" etc. Laureatul premiului acestei orientări poetice — monsieur Etienne de Beaumanoir — și-a intitulat capodopera „Regrete post-mortem". Nu putem nega că tema autorului este originală: ercul și-a sugrumat soția sau iubita, prinsă după cum se spune, în flagrant delict de adulter. Soțul ultragiat și-a exprimat regretele după ce el însuși s-a spînzurat sau s-a sinucis în alt mod...

„Regretele post-mortem" ale d-lui Etienne de Beaumanoir au fost premiate în 1953 ca cel mai bun model de poezie polițistă. Și iată că, acum, undeva, sub cerul acoperit de ceață al occidentului, se plimbă viitorul nou laureat al genului de poezii polițiste zdrăngănind, inspirat, pe coardele lirei sale. E greu să ne imaginăm ce va ieși de sub pana lui. Trebuie să presupunem că cei care au instituit acest premiu vor sugera acestui răsfățat al soartei necesitatea de a cînta în versuri cuțitul asasinului sau amănuntele spargerii unei case de fier, procedeele subtil folosite la falsificarea unui cec sau detaliile turburătoare ale unui atentat la pudoare...

„Genul polițist" nu poate stîrni nimic altceva decît dezgust. Alte exemple nu trebuiesc căutate prea mult. Este suficient să facem cunoștință, de pildă, și cu opera în versuri a lui Jean Derval — „Cîntecul de jale al femeii tăiate în bucăți". Conținutul „cîntecului" se reduce la savurarea naturalistă a amănuntelor omorului.

Probabil însă că membrii juriului au găsit că Jean Derval nu este destul de abil în zugrăvirea tablourilor sadice. De aceea nu i s-a decernat decît premiul al cincilea.

Concursul care încurajează o atare „poezie", nu este un inofensiv amuzament al unor „atoatecunoscători" trîndavi, „sătui de rime"! Această „literatură" americanizată a „ororilor" corupe gusturile, corupe sufletele tinere. Nu întîmplător s-a spus că exercițiile de versificare ale „laureaților" sînt americanizate. Creațiile lor nu lasă nici o îndoială asupra faptului că întreg acest cult al asasinatelor este importat de dincolo de ocean. Trebuie amintit faptul că descrierile aventurilor gangsterilor-asasini pe care revista le prezintă tineretului francez sub formă de povestiri, sînt livrate de editura americană „Mercury publication".

Admiratorii de peste ocean ai culturii asasinilor pot fi mulțumiți. La filiala din Paris a „magazinului" american „al ororilor", vremea nu se pierde în zadar. Groparii literaturii, plătiți cu bucata, ridicați la rangul de laureați ai „poeziei polițiste", încearcă să obișnuiască tineretul francez cu gustul sîngelui, să-i insufle dorința să sfîrtece, să înjunghie, să spînzure, să împuște, să taie în bucăți... Dezgustător tablou!

În câteva cuvinte

● Presa turcă își exprimă tot mai des îngrijorarea în legătură cu creșterea scumpetei în Turcia și înrăutățirea situației economice a țării. Astfel, ziarul „Journal d'Orient" scriind despre creșterea considerabilă a costului vieții în Turcia arată că prețurile la mărfurile alimentare au crescut, într-un singur an, cu peste 10%, iar chiriile — cu 33 la sută. Situația economică a Turciei este grea. Corespondentul ziarului „New York Times" arată că este puțin posibil ca rezervele de grîu din Istambul să ajungă pentru trei săptămîni.

● **Într-un raport adresat guvernului său, înaltul comisar american în Germania occidentală, Conant, a semnalat că industria germană, cu mijloacele de care dispune încă din anul 1952, ar putea fabrica, într-un singur an, 7.300 de tancuri, 27.000 avioane, 30.000 tunuri de mare calibru. Trebuie spus că, de atunci, capacitatea de producție a industriei vestgermane nu s-a micșorat. Ziarul „L'Humanité" care dă aceste cifre pune întrebarea: „Crede oare cineva că, în aceste condițiuni, militariștii germani se vor mulțumi numai cu ce le dau Acordurile de la Paris?"**

● *Profiturile monopolurilor vest-germane au depășit în 1953 de 4,5 ori nivelul profiturilor lor din 1936. Crearea agresivei „Uniuni a Europei occidentale" sub egida S.U.A., a cărei putere de șoc va fi wehrmachtul reînviat, făgăduiește monopolurilor imperialiste noi supra profituri de miliarde.*

● Ca urmare a creșterii uriașe a impozitelor, a chiriilor, a scumpetei generale, costul vieții în S.U.A. s-a mărit de 2 ori în comparație cu perioada antebelică. Puterea de cumpărare a fermierilor americani a scăzut cu o treime în intervalul de timp de la 1947 pînă la 1953. După calculele Biroului de recensămînt al S.U.A., 72,2% din totalul familiilor americane au un venit mult mai mic decît minimul de trai oficial. În Franța și Italia, salariul real al muncitorilor a reprezentat în 1952 mai puțin de jumătate iar în Anglia a fost cu 20% mai mic decît cel din perioada de dinainte de război.

● *Serviciul american de spionaj din Austria a declarat că ziarul „Wiener Kurier" editat de acest serviciu, nu va mai apare zilnic, ci o dată pe lună afirmînd că acest lucru „constituie un pas înainte al S.U.A. pe drumul stabilirii relațiilor între Austria și Statele Unite".*

Se pare că austriecii nu vor cu nici un chip să citească „Wiener Kurier", silind astfel pe americani să-l scoată, pentru circumstanță, deocamdată cît mai rar.

=NOTE=

Gura păcătosului...

Zilele trecute, ziarul „New York Times" a publicat două articole semnate de redactorul său, Sultzberger, în legătură cu problema coexistenței. Este lesne de înțeles motivul pentru care sus pomenitul ziar american burghez este preocupat de această problemă. Milioane de oameni din întreaga lume sînt vital interesați în coexistența pașnică a sistemelor diferite, în slăbirea încordării internaționale. Opinia publică mondială salută cu căldură dorința Uniunii Sovietice de a întări colaborarea cu celelalte state. Tocmai acest lucru îngrijorează cercurile reacționare din S.U.A. În acest scop, propaganda americană încearcă să înăbușească conștiința oamenilor, să denatureze politica sovietică de pace între popoare. Acest scop îl urmăresc și articolele semnate de Sultzberger care, după cum subliniază autorul lor, exprimă punctul de vedere al reprezentanților de seamă ai Departamentului de Stat al S.U.A.

Sultzberger nu se încumetă să respingă ideea coexistenței, din binecuvîntatele motive mai sus arătate. În schimb, el caută, fără succes, să semene confuzii în rîndurile cititorilor săi. Firește că Sultzberger nu îndrăznește să se opună principiilor coexistenței pașnice, cunoscînd popularitatea de care se bucură aceste principii în întreaga lume. În același timp, însă, el are toată grija de a denatura esența politicii sovietice de pace, folosind mijloace de mult compromise. Astfel, el încearcă să vorbească în articolele sale despre o oarecare „superioritate morală" a țărilor occidentului, mai cu seamă a S.U.A., asupra Uniunii Sovietice. Totuși, în cuprinsul aceluiași text el face o afirmație care răstoarnă această bunătate de teorie. Pentru că tot din afirmațiile sale reiese că politica pașnică sovietică „are o uriașă forță de atracție, iar politica externă a S.U.A. stîrnește neîncredere și îndoială". Acest lucru Sultzberger este nevoit să-l recunoască. „Ofensiva sovietică de pace — scrie el — a convins milioane și milioane de oameni care încearcă totodată un puternic sentiment de neliniște în legătură cu obiectivele S.U.A.".

În ce constă deci faimoasa „superioritate morală" a S.U.A.?

Sultzberger recunoaște că, deși S.U.A. „trebuie" să arate lumii „roadele binefăcătoare ale libertății", cîrmuitorii de la Washington însă nu pot face aceasta. Ei nu pot face aceasta, spune el, fie chiar și pentru motivul că „deasupra întregii Americi s-a lăsat umbra maccarthysmului". „În rîndurile noastre au fost semănate bănuiala și neîncrederea reciprocă. Aceste sentimente există într-o largă măsură în instituțiile noastre. Aceasta nu numai că subminează respectul de sine, ci și respectul celorlalte țări față de noi, scrie Sultzberger. Dacă aceste tendințe vor continua, S.U.A. vor semăna cu Statele Unite din trecut tot așa cum actuala Atenă seamănă cu Atena lui Pericle".

Mărturisiri care, prin sinceritatea lor neștiută, nu au nevoie, credem, de nici un fel de comentarii.

Falsificatorul Osvaldo

Se poate spune că domnul Osvaldo Koch, ministrul de justiție din Chili, și-a făcut o solidă reputație ca autor de falsuri și provocator al isteriei anticomuniste. Luînd cuvîntul în fața membrilor congresului din Chili, Koch și-a informat colegii asupra unuia din cele mai noi „descoperiri" ale sale — și anume: Chili, chipurile, ar fi un nou centru de pătrundere a comunismului în America Latină (!) și că comuniștii ar urmări răsturnarea guvernului (!).

Temerile domnului Koch nu au făcut însă o impresie puternică asupra congresmenilor. Simțind, probabil, că nu a stîrnit efectul dorit, Koch a încercat să-și întărească spusele cu ajutorul unei „dovezi concrete". El a fluturat în aer, „un document", afirmînd că acesta este „raportul secret", pregătit de „șeful secției speciale a biroului politic pentru America Latină". Curînd, „documentul" secret a fost publicat și, cum era de așteptat, s-a dovedit, spre marea disperare a autorului lui, a nu fi decît un fals.

Ne întrebăm: ce l-a silit pe ministrul chilian să inventeze basme despre fictiva „amenințare comunistă"? Nu e greu de răspuns. Falsul urmărea să distragă atenția opiniei publice de la introducerea stării de asediu.

Nu este pentru prima oară că ministrul de justiție din Chili apare în fața lumii ca autor de falsuri. Toți își amintesc de provocarea polițistă la adresa scriitorului sovietic I. Ehrenburg, care a vizitat Chili pentru a înmîna poetului Pablo Neruda diploma și medalia Premiului Internațional Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare". Același Koch a declarat, atunci, că asupra lui I. Ehrenburg, s-ar fi găsit, chipurile, „instrucțiuni către Partidul Comunist din Chili", aceste instrucțiuni fiind „imprimate pe plăci de patefon".

Eșecul scandalos cu plăcile nu l-a învățat, după cît se vede, nimic pe Koch. Așa se explică de ce face uz din nou de născocirii grosolane — făcîndu-se din nou de rușine.

„Mîndria armatei americane"

Într-un articol, apărut în revista americană „United States News and World Report", pot fi citite următoarele rînduri biografice: „...Timp de 17 ani, a fost locotenent. În toată această perioadă el s-a gîndit la vremea fericită cînd va deveni general. În timp de pace, între anii 1919—1941, el a ocupat diferite posturi nu tocmai spectaculoase și a lucrat mai mult într-un serviciu de construcții. Totuși, unul dintre prietenii lui mai vîrstnici spunea despre el: „privirile lui s-au îndreptat totdeauna spre stele..." Mai departe: „Fiind instructor la West-Point (școală militară americană. — N.R.) el a învățat să joace bridge, devenind cel mai bun jucător de cărți din țară, arbitru recunoscut în materie, primind 100 dolari pe seară pentru această activitate". Apoi: „Fiind în colegiul militar din Washington, a luat lecții de retorică și a început să compună anecdote. Acest dar i-a dat posibilitatea să devină mîndria armatei"...

Cititorul își pune fără îndoială întrebarea: oare nu cumva revista își bate joc de un biet locotenent care, din cauza bridge-ului și a anecdotelor, a devenit batjocura colegilor lui de cazarmă? Nu. Revista se arată foarte serioasă. Mai mult: ea se extaziază în fața acestui „ erou.

Aici însă trebuie luat în considerare un lucru foarte important — și anume că nu este vorba de un locotenent oarecare ci de unul, ale cărui priviri „îndreptate spre stele" l-au adus în rîndul generalilor Statelor Unite ale Americii. Toate aceste amănunte surprinzătoare se referă la cariera militară a generalului Gruenther, actualul comandant suprem al forțelor armate ale Uniunii nord-atlantice din Europa...

Plină de înduioșare, revista relatează că Gruenther „a început să transpună în viață noul plan de apărare a Europei cu ajutorul forțelor acelei țări care acum este aliată, dar care cu zece ani în urmă era dușmană".

Revista îl recomandă pe acest general american ca un partizan apologet al războiului atomic. Revista scrie că Gruenther „este de mult convins" că e nevoie de „multă hotărîre pentru a folosi armele atomice". În continuare, ea scrie că prin cancelaria generalului Gruenther trece un nesfîrșit șir de personalități europene. Dar el dezarmează cu măiestrie „neînduplecatul auditoriu" cu ajutorul vorbelor de spirit (iată cît sînt de folositoare anecdotele!). Astfel Gruenther „rezolvă" în mod strălucit — după părerea revistei — divergențele din lagărul „aliaților".

Vorbăria extatică a revistei „United States News and World Report" în jurul personalității fostului locotenent cu căutătura „spre stele" ar fi semănat cu o anecdotă proastă a lui Gruenther dacă n-ar fi fost o reclamă nedibace a planurilor militare americane în Europa, o reclamă a renașterii militarismului vest-german.

FOILETON

Căutători de comori

Într-un vechi basm oriental se vorbește despre un om care și-a risipit întreaga avere devenind sărac. La început, ca veche cunoștință, negustorii îi dădeau mărfurile pe datorie, dar nu trecu multă vreme și începură să-l refuze. Toți băcanii din oraș i-au oprit creditul. Odată, omul căzut în nenorocire a avut un vis. Visase că ar fi găsit o comoară. Comoara era ascunsă într-un munte pe care creșteau trei pini. Un astfel de munte se afla, în realitate, în apropiere de locul unde trăia acest om. Despre vis aflară și băcanii din localitate. Unul, cel mai bogat și cel mai viclean dintre ei, a chemat pe sărac și i-a spus:

— Om bun, am auzit că ești în nevoie. Spune-mi ce-fi trebuie și-ți voi deschide credit. Ia din prăvălie tot ce ai nevoie. Am auzit de asemenea că, în curînd, vei fi mai bogat decît toți bogații orașului nostru. Nu mă uita atunci nici pe mine...

Omul nostru luă din prăvălie diferite mărfuri și plecă acasă. Abia păși pragul că îl și chemară alți negustori. Cu toții îi oferiră pe credit mărfuri iar omul nostru nu le refuză. Ani și ani de-a rîndul, el trăia în belșug, făcea să se creadă că este în căutarea comorii de pe munte iar în realitate dormea sub pini. De atîta așteptare, negustorilor li se făcu lehamite. Chemară pe datornic și-l întrebară:

— Om bun, ce se aude cu comoara ta?

El nu se fîstîci și răspunse:

— Am uitat să vă spun principalul. Ca să ajung la comoară va trebui să sap cel puțin o mie de ani. Aveți răbdare, binefăcătorii mei, nu vă voi uita.

Ne amintim de acest basm citind o știre publicată în ziarul japonez „Sanghio Keidzai". Se spune că, recent, au fost descoperite documente care atestă că, în apropiere de orașul Osaka, este îngropată o comoară într-o mină părăsită, comoară care a fost ascunsă acolo încă din secolul al XVI-lea.

Vorbind despre această comoară, ziarul „Sanghio Keidzai" trage o concluzie semnificativă. El scrie că dacă comoara va fi găsită, „Japonia se va descurca singură, fără ajutorul american". Corespondentul din Tokio al agenției Associated Press s-a grăbit să răspundă la această știre senzațională. El relatează într-o corespondență următoarele: „Astăzi cele mai mari speranțe în ce privește înflorirea Japoniei fără ajutor american sînt puse în comoara fantastică, în lingourile de aur valorînd 64 miliarde de dolari, care, după cum se presupune, au fost îngropate într-una din minele japoneze de un comandant de oști japonez care a jefuit Coreea în secolul al XVI-lea."

E vrednic de semnalat faptul că știrea cu privire la comoara fantastică a apărut în zilele cînd primul ministru japonez Ioșida ducea în S.U.A. tratative cu Eisenhower și Dulles în legătură cu problemele privind biruirea greutăților economice ale Japoniei. Se știe că aceste tratative n-au fost rodnice.

Cum de s-a întîmplat ca Japonia să se vadă în situația săracului care își pune toate speranțele într-o comoară mitică? La această întrebare putem răspunde lesne dacă ne amintim că cercurile agresive ale S.U.A. au creat aici sute de baze militare ale lor. 20% din costul întreținerii trupelor americane de ocupație sînt plătite de poporul japonez, pe care aceste trupe îl costă 155 milioane de dolari anual. Americanii militarizează Japonia, în urma cărui fapt, sume uriașe din bugetul ei sînt cheltuite pentru producția de armament. S.U.A. interzic Japoniei să facă comerț cu China și cu celelalte țări democratice. Ca urmare a unei asemenea politici, în balanța comerțului exterior al Japoniei s-a înregistrat un deficit uriaș.

Toate acestea au determinat unele persoane din Japonia să se declare căutători de comori — ceea ce nu este de loc întîmplător. În fără ia amploare, pe zi ce trece, mișcarea pentru stabilirea unor relații economice trainice cu Republica Populară Chineză, cu toate țările lagărului păcii și democrației. Tot mai puternic răsună în Japonia cererea de a se pune capăt amestecului S.U.A. în afacerile interne ale țării. Basmul cu comori ascunse a fost pus în circulație pentru a liniști poporul japonez care își dă seama că țara se găsește în pragul prăbușirii economice.

După cum am văzut în basmul oriental, căutătorul comorii și-a înșelat creditorii. Autorii basmului despre existența comorii în Japonia nu vor reuși să facă același lucru cu poporul lor.

V. MIHAILOV

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare săptămînal. Redacția și administrația: București, str. Piața Amzei nr. 4, telefon 4.10.12, 4.66.07.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin", Piața Scînteii. ABONAMENTE: pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei, pe 1 an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.